

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. mai 2024
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0093(NLE)

9492/24
ADD 1

RESUA 4
FIN 406
ECOFIN 531
ELARG 59
COEST 269
DEVGEN 66

SAATEMÄRKUSED

Teema: LISA järgmise dokumendi juurde: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,
millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang

LISA

UKRAINA KAVA ALUSEL ANTAV RAHALINE TOETUS

Määruse (EL) 2024/792 artikli 19 lõike 2 punktis c osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt, võttes arvesse ka määruses sätestatud esialgseid iga-aastaseid maksimaalseid summasid:

Esimene osamakse (2024. aasta 2. kvartal)

Kogusumma: 4 365 691 244 eurot

Tagastamatu toetus: 1 500 000 000 eurot

Laenud: 2 865 691 244 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 9

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
2.2	C2.R1 Tulude haldamise parandamine	Riikliku tolliteenistuse digitaliseerimist käsitleva strateegilise kava vastuvõtmine
2.3	C2.R2 Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	2025.–2027. aasta eelarvekava heakskiitmine
2.7	C2.R4 Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine	Avaliku sektori investeeringute haldamise reformimise kava rakendamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine
4.2	C4.R1 Korruptsioonivastase taristu institutsioonilise suutlikkuse arendamine	Korruptsiooni ennetamise riikliku ameti uue juhi ametisse nimetamine
6.2	C6.R2 Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Riigi osalusega ettevõtete üldjuhtimist käsitlevate õigusaktide jõustumine
8.3	C8.R2 Ukraina majandusjulgeoleku büroo reform	Ukraina majandusjulgeoleku büroo õigusliku aluse läbivaatamist käsitleva õigusakti jõustumine
10.1	C10.R1 Lõimitud riiklik energia- ja kliimakava	Lõimitud riikliku energia- ja kliimakava vastuvõtmine
10.15	C10.R7 Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Hoonete soojapidavuse parandamise strateegia aastani 2050 ja tegevuskava vastuvõtmine
12.8	C12.R6 Maa ja veekogude demineerimine	Miinivastast tegevust aastani 2033 käsitleva strateegilise dokumendi vastuvõtmine

Teine osamakse (2024. aasta 3. kvartal)

Kogusumma: 4 248 847 926 eurot

Tagastamatu toetus: 1 500 000 000 eurot

Laenud: 2 748 847 926 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 9

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
4.1	C4.R1 Korruptsioonivastase taristu institutsioonilise suutlikkuse arendamine	Korruptsioonivastase eriprokuratuuri töötajate arvu suurendamine
4.4	C4.R2 Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Muudetud kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku jõustumine
4.6	C4.R2 Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Vara tagasivõitmise strateegia aastateks 2023–2025 rakendamise tegevuskava vastuvõtmine
7.6	C7.R6 Tööturu toimimise parandamine	Demograafilise arengu strateegia aastani 2040 vastuvõtmine
8.1	C8.R1 Regulaatiivse keskkonna parandamine	Dereguleerimise tegevuskava vastuvõtmine
9.5	C9.R3 Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine	Riikliku regionaalarengu strateegia aastateks 2021–2027 muutmiseks vajalike resolutsioonide vastuvõtmine
10.8	C10.R3 Elektrituru reform	Energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrust käsitlevate teisest õigusaktide jõustumine
15.1	C15.R1 Tööstusaste ennetamine, vähendamine ja kontroll	Tööstusaste ennetamist, vähendamist ja kontrolli käsitlevate õigusaktide jõustumine sätete osalise kohaldamisega
15.10	C15.R6 Keskkonnamõju hindamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine	Kontseptsioonidokumendi väljatöötamine, milles määratakse kindlaks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeskirjadest kõrvalekaldumise ulatus

Kolmas osamakse (2024. aasta 4. kvartal)

Kogusumma: 3 717 741 935 eurot

Tagastamatu toetus: 400 000 000 eurot

Laenud: 3 317 741 935 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 13

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
2.1	C2.R1 Tulude haldamise parandamine	Riikliku maksuteenistuse digitaliseerimist käsitleva strateegilise kava vastuvõtmine
3.6	C3.R2 Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Maksejõuetuskorra parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine
6.1	C6.R1 Riigi omandipoliitika vastuvõtmine	Riigi omandipoliitika ja riigi osalusega ettevõtete liigitamise vastuvõtmine
7.5	C7.R5 Sotsiaaltaristu parandamine ja deinstitutionaliseerimine	Psühhoneuroloogiliste ja muude hoolekandeesutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutionaliseerimise strateegia vastuvõtmine, samuti iga Ukraina lapse perekeskkonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028 vastuvõtmine
8.7	C8.R5 Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga	Turujärelevalvemeetmete jätkamist ja toiduks mittekasutatavate toodete kontrolli, sealhulgas tooteohutuskontrolli käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine
9.6	C9.R3 Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine	Kohaliku tasandi linnaplaneerimise arendamist käsitlevate resolutsioonide vastuvõtmine
10.2	C10.R2 Taastuvenergia osakaalu suurendamist ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamist käsitleva õigusraamistiku parandamine	Taastuvenergia turupõhise raamistiku kehtestamine
10.10	C10.R5 Riikliku energeetikasektori ja kommunalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine	Riikliku energeetikasektori reguleeriva komisjoni sõltumatust tagavate õigusaktide jõustumine
11.1	C11.R1 Transpordisektori terviklik planeerimine	Ukraina läbivaadatud riikliku transpordistrateegia aastani 2030 vastuvõtmine
11.2	C11.R2 Ukraina ekspordilogistika potentsiaali arendamine	ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030 vastuvõtmine
12.1	C12.R1 Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusseviimine ELi poliitikaga	Põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030 vastuvõtmine

12.5	C12.R4 Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine	Riiklikku põllumajandusregistrit käsitlevate õigusaktide jõustumine
13.1	C13.R1 Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine	Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030 läbivaatamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

Neljas osamakse (2025. aasta 1. kvartal)

Kogusumma: 4 779 953 917 eurot

Tagastamatu toetus: 500 000 000 eurot

Laenud: 4 279 953 917 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 16

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
1.1	C1.R1 Avaliku teenistuse tasustamise reform	Avaliku teenistuse tasustamise reformis tehtud seadusandlike muudatuste jõustumine
4.3	C4.R1 Korruptsioonivastase taristu institutsioonilise suutlikkuse arendamine	Kõrgema korruptsioonivastase kohtu töötajate arvu suurendamine
4.7	C4.R2 Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Vara tagasivõitmise ja haldamise ameti reformi käsitleva seaduse jõustumine
6.6	C6.R3 Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine	Avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine
7.2	C7.R2 Koolieelse hariduse parandamine	Koolieelset haridust käsitleva õigusakti jõustumine
7.11	C7.R9 Kultuurilise arengu hoogustamine	Ukraina kultuuri arengustrateegia vastuvõtmine
9.1	C9.R1 Detsentraliseerimise edendamine	Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformi käsitlevate õigusaktide jõustumine edasi lükatud kohaldamisega
9.4	C9.R2 Kodanike suurem kaasamine kohaliku tasandi otsustusprotsessi	Avaliku korra üle peetavaid avalikke konsultatsioone käsitlevate õigusaktide jõustumine edasilükatud kohaldamisega
12.3	C12.R2 Toimiva maaturu tagamine	Maasuhete avaliku järelevalve automatiseeritud süsteemi loomine
12.7	C12.R5 Niisutussüsteemide pikaajaline arendamine, et suurendada sektori vastupanuvõimet kliimamuutustele	Niisutussüsteemi pikaajalise kava vastuvõtmine
13.5	C13.R2 Haldusmenetluste parandamine	Aluspinnase kasutajate uuendatud e-kabineti loomine
14.1	C14.R1 Turvaline ja tõhus digitaristu	Ukrainas raadiospektri eraldamise ja kasutamise muudetud kava vastuvõtmine
14.2	C14.R1 Turvaline ja tõhus digitaristu	Riigi teaberessursside ja elutähtsa teabetaristu küberturvalisuse alase suutlikkuse tugevdamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

14.3	C14.R2 Avalike teenuste digitaliseerimine	Avalike teenuste digitaliseerimise tegevuskava aastani 2026 vastuvõtmine
15.2	C15.R2 Kliimapoliitika	Riiklikku kliimapoliitikat käsitlevate õigusaktide jõustumine
15.5	C15.R3 CO ₂ hinnastamise turumehhanismid	Riikliku heitkogustega kauplemise süsteemi loomise tegevuskava vastuvõtmine

Viies osamakse (2025. aasta 2. kvartal)

Kogusumma: 2 124 423 963 eurot

Tagastamatu toetus: 300 000 000 eurot

Laenud: 1 824 423 963 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 11

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
3.5	C3.R1 Kohtunike vastutuse, usaldusvärsuse ja professionaalsuse edendamine	Kohtunike usaldusvärsust käsitlevate deklaratsioonide ja nende kontrollimise protsessi läbivaatamist käsitlevate õigusaktide jõustumine
3.8	C3.R2 Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Rahaliste ja mitterahaliste kohustustega seotud kohtuotsuste täitmist ning täitemenetluste edasist digitaliseerimist käsitleva seaduse jõustumine
5.4	C5.R3 Viivislaenude probleemi lahendamise parandamine	Viivislaenude probleemi lahendamise strateegia vastuvõtmine
7.1	C7.R1 Kutsehariduse parandamine	Kutseharidust käsitleva õigusakti jõustumine
7.10	C7.R8 Sotsiaalkindlustuse parandamine	Sotsiaalteenuste hankeid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine
8.4	C8.R3 Juurdepääs rahastamisele ja turgudele	Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) strateegia ja selle rakendamise tegevuskava vastuvõtmine
9.2	C9.R1 Detsentraliseerimise edendamine	Ukraina kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi veebisaidil kohalikele omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks vajalikke meetmeid käsitleva uuringu kinnitamine ja avaldamine
10.4	C10.R2 Taastuvenergia osakaalu suurendamist ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamist käsitleva õigusraamistiku parandamine	Taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine
13.3	C13.R2 Haldusmenetluste parandamine	Kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide registri avaldamine
13.4	C13.R2 Haldusmenetluste parandamine	Toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvaheliste hangete algatamine, millega tagatakse nende läbipaistvus
15.6	C15.R3 CO ₂ hinnastamise turumehhanismid	Kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi (MRV) tegevuse jätkamine

Kuues osamakse (2025. aasta 3. kvartal)

Kogusumma: 2 655 529 954 eurot

Tagastamatu toetus: 300 000 000 eurot

Laenud: 2 355 529 954 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 12

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
1.2	C1.R2 Saavutuspõhisel värbamisel põhinev valikumenetlus avalikku teenistusse tööleasumisel	Avalikku teenistusse tööleasumise, selle läbimise ja lõpetamise menetlust parandavate seadusemuudatuste jõustumine
2.8	C2.R4 Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine	Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamine ja rakendamine
3.1	C3.R1 Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	Vähemalt 20 % kohtunike vabade ametikohtade täitmine
3.2	C3.R1 Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	Uue kohtu loomine haldusajade arutamiseks
6.7	C6.R3 Avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine avaliku teenindamise kohustustes	Avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste eristamist käsitlevate õigusaktide hindamine ning vajaduse korral muutmine ja jõustumine
6.9	C6.R4 Riigiabi kontrolliraamistiku parandamine	Riigiabi käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine ja riigiabi kontrolli kohaldamise peatamise täielik tühistamine
8.2	C8.R1 Regulaatiivse keskkonna parandamine	Õigusaktide jõustumine kooskõlas konkreetsete sektorite dereguleerimise tegevuskavaga
8.8	C8.R5 Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga	Kolme tööstustoodete rühma käsitlevate harmoneeritud standardite vastuvõtmine
10.14	C10.R6 Kaugkütte tõhususe parandamine	Tõhusa ja säästlikuma kaugkütte arendamist toetavate õigusaktide jõustumine
12.4	C12.R3 Investeeringusprogrammide haldamiseks loodud institutsioonilise ja halduskorralduse parandamine	Ukraina põllumajandusele antavat avaliku sektori toetust käsitlevate õigusaktide jõustumine
13.2	C13.R1 Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine	Ukraina kriitiliste toorainete reservide kontrollimist käsitleva aruande avaldamine
15.4	C.15.R2 Kliimapoliitika	Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse

Seitsmes osamakse (2025. aasta 4. kvartal)

Kogusumma: 2 921 082 949 eurot

Tagastamatu toetus: 150 000 000 eurot

Laenud: 2 771 082 949 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 17

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
2.6	C2.R3 Valitsemissektori võla parem haldamine	Riigivõla haldamise keskpika perioodi strateegia vastuvõtmine
2.9	C2.R5 Auditi- ja finantskontrollisüsteemi parandamine	Riigi finantskontrolli käsitlevate asjaomaste õigusaktide muudatuste vastuvõtmine
3.3	C3.R1 Kohtunike vastutuse, usaldusvärsuse ja professionaalsuse edendamine	20 % selliste vanade distsiplinaarjuhtumite lahendamine või nende osas otsuse langetamine, mida ei ole 2023. aasta lõpu seisuga tehtud
3.4	C3.R2 Kohtunike vastutuse, usaldusvärsuse ja professionaalsuse edendamine	Kvalifikatsiooni hindamise (kontrollimise) lõpuleviimine 50 % selliste kohtunike puhul, kellel see ei olnud veel 30. septembri 2016. aasta seisuga läbitud
3.9	C3.R2 Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Kohtuotsuste täitmist käsitlevate andmete kogumise süsteem toimib
4.8	C4.R3 Rahapesuvastased meetmed	Järgmise riikliku riskihindamise läbiviimine
5.6	C5.R4 Finantsjärelevalveasutuse suutlikkuse parandamine	Kapitaliturgude ja organiseeritud kaubaturgude riikliku reguleerimise parandamist käsitleva seaduse jõustumine
7.4	C7.R4 Üleminek sõjaväeteenistusest tsiviilellu	Sõjaväeteenistusest tsiviilellu ülemineku süsteemi rakendamiseks vajalike muudatuste süsteemi käsitleva õigusakti jõustumine
7.8	C7.R7 Abivajajatele eluaseme kättesaadavuse tagamine	Eluasemepoliitika aluspõhimõtteid käsitlevate õigusaktide jõustumine
10.5	C10.R3 Elektrituru reform	Elektrienergia integreerimise paketi ülevõtmise seaduse vastuvõtmine
10.7	C10.R3 Elektrituru reform	Uue elektriturukorraldaja määramine
10.11	C10.R5 Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine	Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitlevasse Ukraina seadusesse tehtud muudatuste jõustumine
10.12	C10.R6 Kaugkütte tõhususe parandamine	Kütte ja sooja vee hinna tõusule kehtestatud moratoriumi tühistamine
10.13	C10.R6 Kaugkütte tõhususe parandamine	Soojusenergiat tootvate ettevõtete ajakohastamise riikliku majandusprogrammi aastani 2030 vastuvõtmine
11.3	C11.R3 Raudteetranspordi sektori liberaliseerimine	Raudteetranspordi seaduse jõustumine koos sätete osalise kohaldamisega

13.6	C13.R3 Moodsate kaevandamistehnoloogiate kasutamine ja Ukraina integreerimine tänapäevastesse töötlemise väärtusahelatesse	Keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalast aruandlust käsitlevate õigusaktidega seotud uuringu avaldamine
15.3	C15.R2 Kliimapoliitika	Kliimamuutuste ja osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine

Kaheksas osamakse (2026. aasta 1. kvartal)

Kogusumma: 1 858 870 968 eurot

Tagastamatu toetus: 125 000 000 eurot

Laenud: 1 733 870 968 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 12

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
1.4	C1.R3 Avaliku teenistuse ja personalijuhtimise digitaliseerimine	Avaliku teenistuse vabade töökohtade ühtse portaali taastamine ja ajakohastamine
1.5	C1.R3 Avaliku teenistuse ja personalijuhtimise digitaliseerimine	Personalijuhtimise infosüsteem (HRMIS) toimib
3.7	C3.R2 Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (MVKE'd) lihtsustatud maksejõuetusmenetlusi käsitlevate õigusaktide jõustumine
3.12	C3.R4 Prokuratuuri reform	Juhtkonna tasandi prokuröride läbipaistvat ja saavutuspõhist valimist võimaldavate õigusaktide jõustumine
5.1	C5.R1 Pangandussektori hindamine	Pangandussüsteemi vastupanuvõime hindamise avaldamine
5.2	C5.R2 Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris	Riigi omanduses olevate pankade müügipõhimõtteid käsitlevate õigusaktide jõustumine
5.5	C5.R3 Viivislaenu probleemi lahendamise parandamine	Viivislaenu probleemi lahendamist parandavate õigusaktide jõustumine
8.5	C8.R3 Juurdepääs rahastamisele ja turgudele	Kinnisasjade välisinsenerivõrkudega liitumise lihtsustamist ja torutranspordi valdkonna regulatsiooni täiustamist käsitleva õigusakti jõustumine
9.3	C9.R1 Detsentraliseerimise edendamine	Kohalike omavalitsuste ja täitevasutuste vahel pädevuste parema jaotuse tagavate õigusaktide jõustumine
12.6	C12.R4 Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine	Riigi toetuse rakendamist käsitleva aruande avaldamine riikliku põllumajandusregistri kaudu
15.8	C15.R5 Ringmajanduse laiendamine	Ringmajanduse põhimõtete rakendamise strateegia ja selle tegevuskava vastuvõtmine
15.9	C15.R5 Ringmajanduse laiendamine	Riikliku jäätmekava aastani 2033 vastuvõtmine

Üheksas osamakse (2026. aasta 2. kvartal)

Kogusumma: 2 389 976 959 eurot

Tagastamatu toetus: 150 000 000 eurot

Laenud: 2 239 976 959 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 16

Järjekorra number	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
3.10	C3.R2 Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Kohtuotsuste täitmise uuendatud IT-süsteem toimib
4.5	C4.R2 Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Uue korruptsioonivastase strateegia ja riikliku korruptsioonivastase programmi vastuvõtmine 2025. aasta järgseks perioodiks
5.3	C5.R2 Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris	Pangandussektoris riigi osaluse järkjärgulise vähendamise strateegia vastuvõtmine
6.3	C6.R2 Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Ametisse nimetamine riigi osalusega ettevõtete nõukogudesse selliselt, et sõltumatud liikmed on enamuses
7.7	C7.R6 Tööturu toimimise parandamine	Rahvastiku tööhõive strateegia vastuvõtmine
7.12	C7.I1 Investeeringud haridusse	Vähemalt 300 miljoni euro väärtuses investeeringuid haridusse
7.14	C7.I2 Investeeringud tervishoidu	Vähemalt 200 miljoni euro väärtuses investeeringuid tervishoidu
7.18	C7.I5 Investeeringud haavatavatele elanikkonnarühmadele eluaseme pakkumiseks	Vähemalt 200 miljoni euro suurune investeering eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega veteranidele, surnud veteranide pereliikmetele ja riigisisestele põgenikele
8.10	C8.I1 Investeeringud mikroettevõtjate ja VKEde rahaliseks toetamiseks	Vähemalt 800 miljoni euro suurune investeering mikroettevõtjate ja VKEde ning väikeste ja keskmise suurusega töötlemisettevõtete rahaliseks toetamiseks
9.7	C9.I1 Investeeringud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste katmiseks	Vähemalt 5 % eraldamine üldisest tagastamatust rahalisest toetusest riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks
10.6	C10.R3 Elektrituru reform	Elektriturul osalejate maksustamise tingimuste muutmist käsitlevate õigusaktide jõustumine
10.9	C10.R4 Elektri- ja maagaasihindade liberaliseerimine	Pärast sõjaseisukorra lõppemist rakendatava gaasi- ja elektrituru järkjärgulise liberaliseerimise tegevuskava vastuvõtmine

11.5	C11.R4 Laevandus- ja sadamateenuste parandamine	Kaubalaevandust ja siseveetransporti käsitlevate õigusaktide jõustumine
12.9	C12.I1 Investeeringud demineerimisse	Vähemalt 75 miljoni euro väärtuses investeeringuid põllumajandusmaa demineerimisse
14.4	C14.R2 Avalike teenuste digitaliseerimine	eIDASE määrusega vastavusse viidud e-identimise süsteeme toetava õigusakti jõustumine
15.7	C15.R4 Loodusvarade taastamine ja säilitamine	Raadamise ja metsade degradeerumise vähendamist käsitleva seaduse jõustumine

Kümnes osamakse (2026. aasta 3. kvartal)

Kogusumma: 531 105 991 eurot

Tagastamatu toetus: 75 000 000 eurot

Laenud: 456 105 991 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 5

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
1.3	C1.R2 Saavutuspõhisel värbamisel põhinev valikumenetlus avalikku teenistusse tööleasumisel	Saavutuspõhise värbamise järkjärguline taastamine avalikus teenistuses
3.13	C3.R4 Prokuratuuri reform	Prokuröride distsiplinaarsüsteemi parandamist ning prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni suutlikkust suurendavate õigusaktide jõustumine
6.4	C6.R2 Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Peamiste riigi osalusega ettevõtete äriühinguteks muutmine
10.3	C10.R2 Taastuvenergia osakaalu suurendamist ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamist käsitleva õigusraamistiku parandamine	Taastuvenergiasse tehtavate investeeringute loamenetluste parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine
10.16	C10.R7 Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Hoonete energiatõhususe miinimumtasemete kehtestamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine

Üheteistkümmes osamakse (2026. aasta 4. kvartal)

Kogusumma: 531 105 991 eurot

Tagastamatu toetus: 100 000 000 eurot

Laenud: 431 105 991 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 5

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
2.4	C2.R2 Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	Riigieelarve kulude läbivaatamine
2.5	C2.R2 Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	Ukraina eelarvekoodi muutmise seaduse jõustumine, millega määratakse kindlaks kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise menetlus
3.14	C3.R4 Prokuratuuri reform	Kriminaalasjade haldamise elektrooniline süsteem toimib
7.9	C7.R7 Abivajajatele eluaseme kättesaadavuse tagamine	Sotsiaaleluasemefondi käsitlevate õigusaktide jõustumine
7.3	C7.R3 Puuetega inimeste rehabiliteerimissüsteemi parandamine	Puuetega inimeste rehabiliteerimissüsteemi käsitleva õigusakti jõustumine

Kaheteistkümnes osamakse (2027. aasta 1. kvartal)

Kogusumma: 318 663 594 eurot

Tagastamatu toetus: 70 000 000 eurot

Laenud: 248 663 594 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 3

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
10.17	C10.R7 Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Energiamärgistuse ja ökodisaini nõudeid kui riigihangetes kohustuslikke miinimumkriteeriume käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine
11.6	C11.R4 Laevandus- ja sadamateenuste parandamine	Täieliku kooskõla tagamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2017. aasta määrusega (EL) 2017/352, millega luuakse sadamateenuse osutamise raamistik ja sadamate finantslähbipaistvuse ühised normid
12.2	C12.R1 Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusseviimine ELi poliitikaga	Põllumajandusliku kestlikkuse andmevõrgu (FSDN) süsteemi loomine

Kolmeteistkümnes osamakse (2027. aasta 2. kvartal)

Kogusumma: 212 442 396 eurot

Tagastamatu toetus: 50 000 000 eurot

Laenud: 162 442 396 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 2

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
4.9	C4.R3 Rahapesuvastased meetmed	Pangakontode ühtset registrit käsitlevate õigusaktide jõustumine
4.10	C4.R3 Rahapesuvastased meetmed	Pangakontode ühtse registri jaoks vajalik tark- ja riistvara toimib

Neljateistkümnes osamakse (2027. aasta 3. kvartal)

Kogusumma: 212 442 396 eurot

Tagastamatu toetus: 50 000 000 eurot

Laenud: 162 442 396 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 2

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
6.8	C6.R3 Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine	Avaliku teenindamise kohustustega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamist kinnitava auditaruande esitamine
8.6	C8.R4 Riigihangete parandamine	Riigihangete valdkonna õigusaktide ELi õigustikuga ühtlustamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

Viieteistkümnes osamakse (2027. aasta 4. kvartal)

Kogusumma: 1 402 119 817 eurot

Tagastamatu toetus: 0 eurot

Laenud: 1 402 119 817 eurot

Vahe-eesmärkide arv kokku: 14

Järjekorranumber	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus
3.11	C3.R3 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	IT-lahenduste loomine kohtusüsteemis
6.5	C6.R2 Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Äriühingu üldjuhtimise põhimõtete nõuetekohast järgimist tõendava aruande esitamine
7.13	C7.I1 Investeeringud haridusse	Vähemalt 650 miljoni euro väärtuses investeeringuid haridusse
7.15	C7.I2 Investeeringud tervishoidu	Vähemalt 400 miljoni euro väärtuses investeeringuid tervishoidu
7.16	C7.I3 Investeeringud sotsiaaltaristusse	Vähemalt 350 miljoni euro väärtuses investeeringuid sotsiaaltaristusse
7.17	C7.I4 Investeeringud kahjustatud või hävinud eluasemete hüvitamiseks	Vähemalt 600 miljoni euro väärtuses investeeringuid kahjustatud eluasemete rahaliseks hüvitamiseks
7.19	C7.I5 Investeeringud haavatavatele elanikkonnarühmadele eluaseme pakkumiseks	Vähemalt 450 miljoni euro suurune investeering eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega veteranidele, surnud veteranide pereliikmetele ja riigisisele põgenikele
8.9	C8.R6 Hilinenud maksmise probleemi lahendamine	Hilinenud maksmisega võitlemist käsitleva õigusakti jõustumine
8.11	C8.I1 Investeeringud mikroettevõtjate ja VKEde rahaliseks toetamiseks	Vähemalt 1,750 miljardi euro suurune investeering mikroettevõtjate ja VKEde ning väikeste ja keskmise suurusega töötlemisettevõtete rahaliseks toetamiseks
9.8	C9.I1 Investeeringud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste katmiseks	Vähemalt 20 % eraldamine üldisest tagastamatust rahalisest toetusest riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks
10.18	C10.I1 Investeeringud energiataristusse	Vähemalt 550 miljoni euro väärtuses investeeringuid energiataristusse
11.4	C11.R3 Raudteetranspordi sektori liberaliseerimine	Raudteetransporti käsitlevate õigusaktide rakendamise põhimääruste vastuvõtmine
11.7	C11.I1 Investeeringud transporditaristusse	Vähemalt 350 miljoni euro väärtuses investeeringuid transporditaristusse
12.10	C12.I1 Investeeringud demineerimisse	Vähemalt 150 miljoni euro väärtuses investeeringuid põllumajandusmaa demineerimisse

C.1. AVALIKU HALDUSE REFORM

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on tugevdada Ukraina avaliku halduse suutlikkust ja tõhusust ning viia avaliku halduse valdkonna õigusnormid, standardid, poliitika ja tavad järk-järgult vastavusse ELi *acquis*¹, poliitika ja tavadega. Täpsemalt keskendutakse selles peatükis avaliku teenistuse tasustamissüsteemi läbivaatamisele, saavutuspõhise värbamise ja avaliku teenistuse valikumenetluse tõhustamisele ning avaliku teenistuse ja personalijuhtimise süsteemide digitaliseerimisele.

Reform 1. Avaliku teenistuse tasustamise reform

Reformi eesmärk on kehtestada läbipaistev, õiglane ja prognoositav tööjõu tasustamise süsteem kooskõlas OECD/SIGMA avaliku halduse asjaomaste põhimõtetega¹.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab uute õigusaktide jõustumist, millega kehtestatakse uus tasustamissüsteem, mis põhineb ametikohtade funktsionaalsel liigitamisel, palkade selgel jagamisel põhi- ja muutuvkomponentideks ning tööstaažilisa vähendamisel 50 %-lt 30 %-le.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Saavutuspõhisel värbamisel põhinev valikumenetlus avalikku teenistusse tööleasumisel

Reformi eesmärk on kehtestada riigiteenistujate jaoks tulemuspõhine värbamis- ja valikumenetlus, et tagada üldsuse usaldus ja meelitada avalikku teenistusse kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see selliste õigusaktide jõustumist, millega parandatakse avalikku teenistusse tööleasumise, selle läbimise ja lõpetamise menetlust. Teiseks tähendab see A-, B- ja C-kategooria riigiteenistujate vabade ametikohtade puhul saavutuspõhise valikumenetluse järkjärgulist taastamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 3. kvartaliks.

Reform 3. Avaliku teenistuse ja personalijuhtimise digitaliseerimine

Reformi eesmärk on digitaliseerida avaliku teenistuse personalijuhtimise funktsioonid, keskendudes personalijuhtimise infosüsteemile (HRMIS) ja avaliku teenistuse vabade ametikohtade ühtsele portaalile.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vabade ametikohtade ühtse portaali (career.gov.ua) taastamist, mis võimaldab koostada statistikat kõigi vabade ametikohtade ja ametisse nimetamiste kohta. Teiseks hakkab toimima personalijuhtimise infosüsteem (HRMIS) ja seda hakatakse kasutama kõikides ministeeriumides ja kõigis muudes tegutsevates/tegevates keskasutustes ja nende territoriaalsetes üksustes.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

¹ OECD (2023), The Principles of Public Administration, OECD, Pariis, <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf>.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/ investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
1.1	Reform 1. Avaliku teenistuse tasustamise reform	Avaliku teenistuse tasustamise reformis tehtud seadusandlike muudatuste jõustumine	1. kv	2025	Asjaomaste OECD SIGMA avaliku halduse põhimõtetega kooskõlas olevate õigusaktide jõustumine (sealhulgas vajalike teiseste õigusaktide ja normatiivsete aktide vastuvõtmine). Õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – ametikohtade funktsionaalsel liigitamisel põhineva tasustamise kehtestamine; – palkade selge jagamine põhi- või garanteeritud (vähemalt 70 % aastas) ja muutuvateks (mitte rohkem kui 30 % aastas) osadeks; – tööstaažilisa vähendamine 50 %-lt 30 %-le.
1.2	Reform 2. Saavutuspõhisel värbamisel põhinev valikumenetlus avalikku teenistusse tööleasumisel	Avalikku teenistusse tööleasumise, selle läbimise ja lõpetamise menetlust parandavate seadusemuudatuste jõustumine	3. kv	2025	Avalikku teenistusse töölasumise, selle läbimise ja lõpetamise menetlust parandavate õigusaktide jõustumine (sealhulgas vajalike teiseste õigusaktide ja normatiivsete aktide vastuvõtmine). Õigusaktid on kooskõlas asjaomaste OECD/SIGMA avaliku halduse põhimõtetega, mis on seotud saavutuspõhise värbamisega.
1.3	Reform 2. Saavutuspõhisel värbamisel põhinev valikumenetlus avalikku teenistusse tööleasumisel	Saavutuspõhise värbamise järgjärguline taastamine avalikus teenistuses	3. kv	2026	Saavutuspõhise valikumenetluse taastamine riigiteenistujate kõigi vabade ametikohtade puhul toimub järk-järgult kolmes etapis: 1) A-kategooria avaliku teenistuse ametikohtade puhul; 2) B-kategooria avaliku teenistuse ametikohtade puhul (Ukraina kontrolli all oleval territooriumil, kus vaenutegevust ei toimu); 3) C-kategooria avaliku teenistuse ametikohtade puhul (Ukraina kontrolli all oleval territooriumil, kus vaenutegevust ei toimu).
1.4	Reform 3. Avaliku teenistuse ja personalijuhtimise digitaliseerimine	Avaliku teenistuse vabade töökohtade ühtse portaali taastamine ja ajakohastamine	1. kv	2026	Avaliku teenistuse vabade töökohtade ühtne portaal (career.gov.ua) on taastatud ja täielikult toimiv ning selle abil saab koostada statistikat kõigi vabade ametikohtade ja ametisse nimetamise kohta.

1.5	Reform 3. Avaliku teenistuse ja personalijuhtimise digitaliseerimine	Personalijuhtimise infosüsteem (HRMIS) toimib	1. kv	2026	Personalijuhtimise infosüsteem (HRMIS) toimib ja seda kasutatakse kõikides ministeeriumides ja kõigis muudes tegutsevates/tegevates keskasutustes ja nende territoriaalsetes üksustes.
-----	---	---	-------	------	--

C.2. AVALIKU SEKTORI FINANTSJUHTIMINE

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on suurendada Ukraina makromajanduslikku ja rahandusalast vastupanuvõimet, tagada avaliku sektori vahendite tõhus kasutamine, viia see vastavusse ELi standarditega ja edendada kestlikku majanduskasvu.

Reform 1. Tulude haldamise parandamine

Reformi eesmärk on tõhustada siseriiklike tulude kasutuselevõtmist maksu- ja tollihalduse tõhususe suurendamise kaudu.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu riikliku tolliteenistuse digiarengu, digipöörde ja digitaliseerimise pikaajaline riiklik strateegiline kava. Teiseks võetakse vastu Ukraina riikliku maksuteenistuse digiarengu, digipöörde ja digitaliseerimise strateegiline kava.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Reform 2. Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine

Reformi eesmärk on luua tõhus avaliku sektori finantsjuhtimise süsteem ja tagada riigi finantsstabiilsus.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks kiidetakse heaks 2025.–2027. aasta eelarvekava, et taastada keskpika perioodi eelarveplaneerimine ja tagada eelarvepoliitika prognoositavus. Teiseks kehtestatakse reformiga riigieelarve kulude iga-aastane läbivaatamine, võttes arvesse OECD tavasid prioriteetsetes valdkondades, sealhulgas sotsiaalkaitse, haridus, tervishoid, energeetika ja ettevõtluse toetamine. Kolmandaks jõustub seadus, millega muudetakse Ukraina eelarvekoodi, et määrata kindlaks kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise kord.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 4. kvartaliks.

Reform 3. Valitsemissektori võla parem haldamine

Reformi eesmärk on suurendada riigivõla haldamise poliitika läbipaistvust ja riigivõla haldamise tõhusust.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist, milleks on riigivõla haldamise keskpika perioodi strateegia vastuvõtmine aastateks 2026–2028. Strateegia hõlmab valitsemissektori võla praeguse struktuuri ja suundumuste analüüsi, eesmärkide seadmist võla jätkusuutlikkuse tagamiseks ning meetmete väljatöötamist avaliku sektori riikliku võlakirjaturu jaoks.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 4. Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine

Reformi eesmärk on tugevdada Ukraina avaliku sektori investeeringute haldamise institutsioonilist raamistikku seeläbi, et määratakse kindlaks osalejate rollid ja kohustused investeerimisprojekti kõigis etappides, strateegilised prioriteedid, läbipaistvus ja projektide digitaalse järelevalve raamistik.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu avaliku sektori investeeringute parema haldamise tegevuskava. Teiseks hõlmab reform Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamist ja rakendamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

Reform 5. Auditisüsteemide parandamine

Reformi eesmärk on tugevdada auditi- ja finantskontrollisüsteemi, eelkõige saavutada Euroopa Liidu finantshuvide kõrgetasemeline kaitse seoses Ukraina rahastu I samba raames kasutatavate vahenditega kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikliga 35.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab riigi finantskontrolli käsitlevate selliste resolutsioonide või muude õigusaktide muudatuste vastuvõtmist ja vajaduse korral jõustumist, mis võimaldavad riigikontrolli talitusel tagada Euroopa Liidu finantshuvide kõrgetasemelise kaitse, eelkõige Ukraina rahastu I samba raames kasutatavate vahendite puhul.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/ investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
2.1	Reform 1. Tulude haldamise parandamine	Riikliku maksuteenistuse digitaliseerimist käsitleva strateegilise kava vastuvõtmine	4. kv	2024	Ukraina riikliku maksuteenistuse digiarengu, digipöörde ja digitaliseerimise strateegilise kava vastuvõtmine kooskõlas riikliku tulustrateegiaga aastateks 2024–2030.
2.2	Reform 1. Tulude haldamise parandamine	Riikliku tolliteenistuse digitaliseerimist käsitleva kava vastuvõtmine	2. kv	2024	Riikliku tolliteenistuse digiarengu, digipöörde ja digitaliseerimise pikaajalise riikliku strateegilise kava vastuvõtmine.
2.3	Reform 2. Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	2025.–2027. aasta eelarvekava heakskiitmine	2. kv	2024	2025.–2027. aasta eelarvekava kiidetakse heaks ja esitatakse parlamendile. Eelarvekavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – riigi majandusliku ja sotsiaalse arengu peamised makromajanduslikud prognoosid; – peamised eelarvenäitajad (tulud, kulud, eelarvepuudujääk, valitsemissektori võlg); – iga peamise kulutüksuse avaliku poliitika prioriteedid valdkondade ja kulude ülemmäärade kaupa; – riigieelarve ja kohalike eelarvete vahelised seosed, sealhulgas vajalikud suunised kohalike eelarvete keskpika perioodi prognooside koostamiseks; – eelarveriskide hindamine.
2.4	Reform 2. Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	Riigieelarve kulude läbivaatamine	4. kv	2026	Riigieelarve kulutused vaadatakse igal aastal läbi valitsuse otsuse ja metoodika alusel, võttes arvesse OECD parimaid tavaid eelkõige sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu sotsiaalkaitse, haridus, tervishoid, energeetika, ettevõtluse toetamine.
2.5	Reform 2. Avaliku sektori finantsjuhtimise parandamine	Ukraina eelarvekoodi muutmise seaduse jõustumine, millega määratakse kindlaks kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise menetlus	4. kv	2026	Ukraina eelarvekoodi muutmise seaduse jõustumine, millega määratakse kindlaks kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise menetlus Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise eest vastutavate üksuste kindlaksmääramine; – kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimise eest vastutavate eri üksuste vahelise koostöö korra kehtestamine; – metoodiliste raamistike määratlemine kohalike eelarvete eelarveriskide juhtimiseks.

2.6	Reform 3. Valitsemissektori võla parem haldamine	Riigivõla haldamise keskpika perioodi strateegia vastuvõtmine	4. kv	2025	Riigivõla haldamise keskpika perioodi strateegia aastateks 2026–2028 vastuvõtmine Strateegias keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – valitsemissektori võla praeguse struktuuri ja suundumuste analüüs; – eesmärgid võla jätkusuutlikkuse tagamiseks; – meetmed riigi väärtpaberiturule arendamiseks.
2.7	Reform 4. Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine	Avaliku sektori investeeringute haldamise reformimise kava rakendamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine	2. kv	2024	Avaliku sektori investeeringute haldamise reformimise kava rakendamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine Tegevuskavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele ning see sisaldab järjestust ja ajakava: – avaliku sektori investeeringute strateegilise planeerimise kasutuselevõtt tihedas seoses eelarve planeerimisega; – kõigi osalejate rollide määratlemine investeerimisprojekti tsükli kõigis etappides; – ühtsete lähenemisviiside kehtestamine investeerimisprojektide valimiseks, hindamiseks ja järelevalveks, olenemata rahastamisallikatest (eelarvetulud, rahvusvahelised abiandjad, riiklikud (kohalikud) tagatised, kontsessioonid, avaliku ja erasektori partnerlus), et oleks võimalik luua ühtne projektide register; – selliste prioriseerimiskriteeriumide kindlaksmääramine, mis hõlmavad kindlaksmääratud vajadusi, projektide küpsust ning kooskõla valdkondlike ja/või piirkondlike strateegiatega avaliku sektori investeeringute haldamise kontekstis; – suurte avaliku sektori investeerimisprojektide puhul sõltumatu hindamise kasutuselevõtmine.
2.8	Reform 4. Avaliku sektori investeeringute haldamise parandamine	Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamine ja rakendamine	3. kv	2025	Ukraina ülesehitamise digitaalse haldusvahendi väljatöötamine ja rakendamine, et võimaldada üldsuse juurdepääsu ülesehitusprojekte käsitlevatele andmetele kõigis etappides, sealhulgas planeerimisel, rahastamisel, hangetel, ehitamisel ja kasutuselevõtmisel, et võimaldada projektide rakendamise üle avalikku ja läbipaistvat järelevalvet ning ülesehitustööde paremat koordineerimist sektorite vahel.
2.9	Reform 5. Auditi- ja finantskontrollisüsteemi parandamine	Riigi finantskontrolli käsitlevate asjaomaste õigusaktide muudatuste vastuvõtmine	4. kv	2025	Ministrite kabineti resolutsioonide muudatusettepanekute vastuvõtmine ja vajaduse korral muude asjaomaste riigi finantskontrolli käsitlevate õigusaktide jõustumine. Nendes muudatustes keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – selle tagamisele, et riigikontrolli talitustel on vahendid liidu finantshuvide kaitsmiseks, eelkõige Ukraina rahastu I samba raames kasutatavate vahendite puhul, tuginedes rahvusvahelistele auditistandarditele;

					– hankemenetluste järelevalvemeetmete tugevdamine.
--	--	--	--	--	--

C.3. KOHTUSÜSTEEM

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on suurendada kohtusüsteemi suutlikkust, vastutust, usaldusväärsust, tõhusust ja läbipaistvust, mis on äärmiselt oluline õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste kaitse tagamiseks Ukrainas ning kiireks taastumiseks, majanduskasvuks ja investeeringute ligimeelitamiseks.

Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväärsuse ja professionaalsuse edendamine

Reformi eesmärk on tugevdada kohtureformi tulemusi ja suurendada üldsuse usaldust kohtusüsteemi vastu, jätkata kohtunike läbipaistvat ja tulemuspõhist valimist, tõhustada ametisolevate kohtunike kvalifikatsiooni hindamist ja tugevdada distsiplinaarset vastutussüsteemi, olemasolevaid kohtusüsteemi usaldusväärsuse edendamise vahendeid ja luua uus kohus riigiasutustega seotud haldusasjade arutamiseks.

Reform koosneb viiest vahe-eesmärgist. Esiteks täidetakse 20 % kohtunike vabadest ametikohtadest muudetud õigusaktide alusel, mis hõlmavad ühtlustatud valikuetappe ja kohustusliku õiguslase koolituse lühendatud perioode, selgete hindamiskriteeriumide ja hindamismetoodika järjepidevat kohaldamist ning riikliku lojaalsusnõukogu kaasamist kohtunikukandidaatide usaldusväärsuse hindamisse. Teiseks luuakse uus kohus, mis hakkab menetlema riigiasutusi puudutavaid haldusasju. Uue halduskohtu kohtunikud valitakse välja usaldatava usaldusväärsuse ja professionaalsuse kontrolli alusel, millesse on kaasatud sõltumatud eksperdid. Kolmandaks lahendatakse 20 % pooleliolevatest distsiplinaarasjadest distsiplinaarinspektorite talituse osalusel kõrgema kohtunõukogu prioriseerimise meetoodika alusel. Neljandaks on kvalifikatsiooni hindamine (kontrollimine) lõpetatud 50 % pooleliolevate juhtumite puhul. Viiendaks jõustuvad seadused ja määrused usaldusväärsust käsitlevate deklaratsioonide läbivaatamise ja kontrollimise kohta.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid

Reformi eesmärk on parandada maksejõuetus- ja täitemenetlusi ning viia asjaomased õigusaktid vastavusse ELi õigustikuga ning suurendada institutsioonilist ja muud suutlikkust selle nõuetekohaseks kohaldamiseks.

Reform koosneb viiest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad kooskõlas ELi õigustikuga õigusaktid, mis käsitlevad maksejõuetuskorra parandamist, maksejõuetuse ennetamise süsteemi kehtestamist ning juriidiliste isikute ja ettevõtjate varajase hoiatamise vahendit. Teiseks jõustuvad kooskõlas ELi õigustikuga õigusaktid, millega kehtestatakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele (MVKE'd) lihtsustatud maksejõuetusmenetlused. Kolmandaks jõustuvad rahaliste ja mitterahaliste kohustustega seotud kohtuotsuste täitmist ning täitemenetluste edasist digitaliseerimist käsitlevad seadused. Neljandaks võetakse kasutusele ajakohastatud IT-süsteem, millega hõlbustatakse

täitemenetlust, võlgnike vara jälitamist, pangakontode külmutamist ja võlgade tagasinõudmist. Viiendaks hakkab toimima kohtuotsuste täitmist käsitlevate andmete kogumise süsteem.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 3. Kohtusüsteemi digitaliseerimine

Reformi eesmärk on parandada õiguskaitse kättesaadavust, suurendada kohtute tegevuse läbipaistvust, tõhusust ja tulemuslikkust, hoida kokku tegevuskulusid ning võimaldada tõenditel põhinevat poliitikakujundamist kohtusüsteemis.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab ühtse õiguslase teabe ja telekommunikatsioonisüsteemi (UJITS) moodulite asendamist ja/või ajakohastamist ning uute IT-süsteemide kasutuselevõttu.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Reform 4. Prokuratuuri reform

Reformi eesmärk on tugevdada prokuratuuri usaldusväärsust, meritokraatiat ja professionaalsust ning ennetada korruptsiooni kriminaalõiguse ahelas.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad õigusaktid, millega kehtestatakse juhtkonna tasandi prokuröride läbipaistev ja saavutuspõhine valikuprotsess. Jõustuvad prokuröride distsiplinaarsüsteemi parandamist ning prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni suutlikkust suurendavad õigusaktid. Kolmandaks on kriminaalõigussüsteemis kasutusele võetud kriminaalasjade haldamise elektrooniline süsteem, et võimaldada kriminaalasjade digitaalset menetlemist.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
3.1	Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	Täidetakse vähemalt 20 % vabadest kohtunike ametikohtadest.	3. kv	2025	Vähemalt 20% 16. oktoobri 2023 seisuga vabadest kohtunike ametikohtadest (kokku 2 205 ametikohta) on täidetud muudetud õigusaktide alusel, mis sisaldavad järgmisi elemente: – ühtlustatud valikuetapid ja kohustusliku õigusalase koolituse lühendatud perioodid; – kohtunikukandidaatide ametialase pädevuse ja usaldusväarsuse hindamiseks selgete ja nõuetekohaselt avaldatud hindamiskriteeriumide ja hindamismetoodika järjepidev kohaldamine; – riikliku lojaalsusnõukogu kaasamine kohtunikukandidaatide usaldusväarsuse hindamisse alati, kui seadus seda nõuab.
3.2	Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	Uue kohtu loomine haldusasjade arutamiseks	3. kv	2025	Luuakse uus riigiasutuste haldusasju arutav kohus, mis koosneb esimesest ja apellatsiooniasutusest ning mille kohtunikud valitakse välja usaldusväarsuse ja professionaalsuse usutava kontrollimise alusel, millesse on kaasatud sõltumatud eksperdid.
3.3	Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	20 % selliste vanade distsiplinaarjuhtumite lahendamine või nende osas otsuse langetamine, mida ei ole 2023. aasta lõpu seisuga tehtud	4. kv	2025	20 % vanadest distsiplinaarmenetlustest (kaebustest), mida 31. detsembri 2023. aasta seisuga ei ole lahendatud või mille suhtes ei ole otsust langetatud distsiplinaarinspektorite talituse osalusel ja kõrgema kohtunõukogu kodukorra (muudetud 21. novembril 2023, nr 1068/0/15–23) punktis 13.7 ette nähtud distsiplinaarkaebuste eelisjärjekorras läbivaatamise kriteeriumide alusel, mis on avaldatud kõrgema kohtunõukogu ametlikul veebisaidil.
3.4	Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväarsuse ja professionaalsuse edendamine	Kvalifikatsiooni hindamise (kontrollimise) lõpuleviimine 50 % selliste kohtunike puhul, kellel see ei olnud veel 30. septembri 2016. aasta seisuga läbitud	4. kv	2025	Kvalifikatsiooni hindamine (kontrollimine) on kooskõlas kehtestatud menetlustega ja riikliku lojaalsusnõukogu osalusel lõpule viidud 50 % selliste kohtunike puhul, kellel see oli 30. septembri 2016. aasta seisuga veel läbimata.

3.5	Reform 1. Kohtunike vastutuse, usaldusväärsuse ja professionaalsuse edendamine	Kohtunike usaldusväärsust käsitlevate deklaratsioonide ja nende kontrollimise protsessi läbivaatamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	2. kv	2025	Ukraina kohtunike kõrge kvalifitseerimiskomisjoni seaduste ja määruste jõustumine, millega vaadatakse läbi kohtunike usaldusväärsust käsitlevad deklaratsioonid ja nende kontrollimise protsess. Õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – usaldusväärsust käsitlevate deklaratsioonide sisu ja kontrolli algatamise põhjuste selgitamine; – kontrolliga hõlmatud ajavahemiku pikendamine; – kontrollimenetluse täiustamine seeläbi, et määratakse kindlaks kontrollimehhanismid ja -tähtajad, määratletakse kontrolliprotsessis osalevate isikute ja üksuste õigused ja kohustused ning selgitatakse kontrollimise õiguslikke tagajärgi.
3.6	Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Maksejõuetuskorra parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	4. kv	2024	Maksejõuetuskorra parandamist käsitleva seaduse ja asjaomaste teisest õigusaktide jõustumine, millega võetakse kasutusele maksejõuetuse ennetamise süsteem ning juriidiliste isikute ja ettevõtjate varajase hoiatamise vahend kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1023 (mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132) põhimõtetega. Uutes õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – pankroti ennetamine ja võlgnike maksevõime taastamine – kriisi märkide varajane avastamine ettevõttes – täiendavate võimaluste kindlakstegemine äriühingute maksevõime taastamiseks – ettevõtjate jaoks kättesaadav teave maksejõuetuse ennetamise ja varajase hoiatamise mehhanismide kohta.
3.7	Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (MVKE) lihtsustatud maksejõuetusmenetlusi käsitlevate õigusaktide jõustumine	1. kv	2026	Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (MVKE) lihtsustatud maksejõuetusmenetlusi käsitlevate õigusaktide jõustumine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1023 (mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132) põhimõtetega. Õigusakt on koostatud õigusliku mõju hindamise

					alusel, millesse on kaasatud ELi eksperdid. Õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: - mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (sealhulgas üksikettevõtjaid) hõlmavad lihtsustatud kohtuvälised ja pankrotimenetlused; – mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele mõeldud maksejõuetusmenetluse vahendite ja pankrotihaldurite teenuste kättesaadavus; – maksejõuetusmenetluste kuritarvitamise ennetamine mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate poolt.
3.8	Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Rahaliste ja mitterahaliste kohustuste ning digitaliseerimisega seotud kohtuotsuste täitmist parandavate õigusaktide jõustumine	2. kv	2025	Rahaliste ja mitterahaliste kohustustega seotud kohtuotsuste täitmist ning täitemenetluste edasist digitaliseerimist käsitleva seaduse jõustumine
3.9	Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Kohtuotsuste täitmist käsitlevate andmete kogumise süsteem toimib	4. kv	2025	Kohtuotsuste täitmist käsitlevate andmete kogumise süsteem toimib
3.10	Reform 2. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid	Kohtuotsuste täitmise uuendatud IT-süsteem toimib	2. kv	2026	Täitemenetlust, võlgnike vara jälitamist, pangakontode külmutamist ja võlgade tagasinõudmist hõlbustav ajakohastatud IT-süsteem toimib
3.11	Reform 3. Kohtusüsteemi digitaliseerimine	IT-lahenduste loomine kohtusüsteemis	4. kv	2027	IT-lahendused, millega asendatakse ja/või ajakohastatakse UJITSi mooduleid või võetakse kasutusele tegevuskava alusel rakendatavad uued IT-süsteemid, toimivad.
3.12	Reform 4. Prokuratuuri reform	Juhtkonna tasandi prokuröride läbipaistvat ja saavutuspõhist valimist võimaldavate õigusaktide jõustumine	1. kv	2026	Juhtkonna tasandi prokuröride läbipaistvat ja saavutuspõhist valimist võimaldavate õigusaktide jõustumine Nendes õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – selged hindamiskriteeriumid, sealhulgas ametialane pädevus ja usaldusväärsus/etika; – läbipaistev, konkurentsivõimeline ja meritokraatlik valikumenetlus, mis hõlmab usaldatavat professionaalsuse ja usaldusväärsuse kontrolli;

					– prokuratuuri ja valitsusasutuste, eelkõige prokuröride nõukogu institutsioonilise suutlikkuse ja pädevuste tugevdamine seoses prokuröride valimisega juhtivatele ametikohtadele.
3.13	Reform 4. Prokuratuuri reform	Prokuröride distsiplinaarsüsteemi parandamist ning prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni suutlikkust suurendavate õigusaktide jõustumine	3. kv	2026	Prokuröride distsiplinaarsüsteemi parandamist ning prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni institutsioonilist suutlikkust tugevdavate õigusaktide jõustumine. GRECO soovitude rakendamisele suunatud täiustatud õigus- ja institutsiooniline raamistik keskendub järgmistele põhivaldkondadele: – prokuröride käitumise ja eetikastandardite järgimisega seotud distsiplinaarsüütegude täpsustamine ning olemasolevate distsiplinaarkaristuste loetelu laiendamine, et suurendada nende proportsionaalsust ja tulemuslikkust; – prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni koosseisu käsitlevate sätete muutmine, et tagada enamiku kohtade täitmine kolleegide valitud prokuröride poolt ning kõigi prokuröride kvalifikatsiooni- ja distsiplinaarkomisjoni liikmete kandidaatide eelvalikuks sõltumatu ja objektiivse menetluse läbiviimine, mis hõlmab nende usaldusväärsuse kontrollimist; – distsiplinaarmenetluste tõhususe suurendamine aegumistähtaaja pikendamise abil.
3.14	Reform 4. Prokuratuuri reform	Kriminaalasjade haldamise elektrooniline süsteem toimib	4. kv	2026	Kriminaalõigussüsteemis on kasutusele võetud kriminaalasjade haldamise elektrooniline süsteem, mis võimaldab kriminaalasjade digitaalset menetlemist ja asendab järk-järgult või ajakohastab olulisel määral vananenud ühtset kohtueelsete uurimiste registrit.

C.4. VÕITLUS KORRUPTSIOONI JA RAHAPESU VASTU

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on tugevdada peamisi korruptsioonivastase võitlusega tegelevaid asutusi ja ajakohastada õigusraamistikku, et suurendada korruptsioonivastase raamistiku üldist tõhusust ja riigi korruptsioonivastase poliitika rakendamist, mis on oluline soodsa ettevõtlus- ja investeerimiskliima ning kestliku taastumise ja majanduskasvu seisukohast. Peatükis käsitletakse ka puudusi, mis on seotud vara tagasivõitmise ja haldamisega institutsioonilisel ja menetlustasandil ning Ukraina õigusaktide vastavusse viimisega ELi *acquis*' ja rahapesuvastase töökonna standarditega rahapesuvastase võitluse valdkonnas, et paremini võidelda majanduskuritegevuse vastu ja parandada üldist ärikliimat Ukrainas.

Reform 1. Korruptsioonivastase raamistiku institutsioonilise suutlikkuse väljatöötamine

Reformi eesmärk on aktiivse ja tõhusa uurimise abil suurendada korruptsioonivastase taristu üldist suutlikkust võidelda korruptsiooniga, sealhulgas kõrgemal tasandil.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks antakse korruptsioonivastasele eriprokuratuurile (SAPO) võimalus suurendada oma töötajate arvu 10 %-lt 15 %-le. Teiseks nimetatakse ametisse korruptsiooni ennetamise riikliku ameti uus juht. Kolmandaks suurendatakse kõrgema korruptsioonivastase kohtu kohtunike ja töötajate arvu vastavalt 60 % ja 40 %.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks

Reformi üldeesmärk on tugevdada peamisi korruptsioonivastaseid institutsioone ja ühtlustada kriminaalmenetlust, et suurendada nende tõhusust, sealhulgas suurkorruptsiooni juhtumite puhul, vältides samal ajal menetluslikke kuritarvitusi ja põhjendamatuid sekkumisi. Reformiga käsitletakse ka puudusi, mis on seotud vara tagasivõitmise ja haldamisega institutsioonilisel ja menetlustasandil.

Reform koosneb neljast vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub muudetud kriminaalseadustik ja kriminaalmenetluse seadustik. Muudetud õigusaktidega täiustatakse kokkuleppemenetlusi reguleerivaid sätteid; tühistatakse kohtuliku eeluurimise periood alates kriminaalmenetluse registreerimisest kuni kahtlustustest teatamiseni ja võimaldatakse kõrgema korruptsioonivastase kohtu ühel kohtunikul lahendada teatavaid juhtumeid. Teiseks võetakse vastu uus korruptsioonivastane strateegia ja riiklik korruptsioonivastane programmi 2025. aasta järgseks perioodiks. Kolmandaks võetakse vastu vara tagasivõitmise strateegia aastateks 2023–2025 rakendamise tegevuskava. Neljandaks jõustub seadus, millega reformitakse vara tagasivõitmise ja haldamise ametit (ARMA).

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 3. Rahapesuvastased meetmed

Reformi eesmärk on viia Ukraina õigusraamistik veelgi paremini kooskõlla ELi *acquis*' ja rahapesuvastase töökonna standarditega ning luua Ukrainas tõhus rahapesuvastane süsteem, et paremini võidelda majanduskuritegevuse vastu ja parandada Ukraina üldist ettevõtluskliimat.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks viiakse läbi järgmine riiklik riskihindamine. Teiseks jõustuvad ELi standarditega kooskõlas olevad õigusaktid, mis käsitlevad üksikisikute ja juriidiliste isikute pangakontode ühtset registrit. Kolmandaks võetakse kasutusele ühtse registri jaoks vajalik tark- ja riistvara.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 2. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
4.1	Reform 1. Korruptsioonivastase raamistiku institutsioonilise suutlikkuse väljatöötamine	Korruptsioonivastase eriprokuratuuri töötajate arvu suurendamine	3. kv	2024	Korruptsioonivastasel eriprokuratuuril lubatakse suurendada oma töötajate arvu 10 %-lt 15 %-le riikliku korruptsioonivastase büroo töötajate arvust.
4.2	Reform 1. Korruptsioonivastase raamistiku institutsioonilise suutlikkuse väljatöötamine	Korruptsiooni ennetamise riikliku ameti uue juhi ametisse nimetamine	2. kv	2024	Korruptsiooni ennetamise riikliku ameti uus juht nimetatakse ametisse korruptsiooni ennetamise seaduse kohaselt korraldatud valikumenetluse alusel
4.3	Reform 1. Korruptsioonivastase raamistiku institutsioonilise suutlikkuse väljatöötamine	Kõrgema korruptsioonivastase kohtu töötajate arvu suurendamine	1. kv	2025	Kõrgema korruptsioonivastase kohtu (HACC) kohtunike arvu suurendatakse 60 % ja töötajate arvu 40 %.
4.4	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Muudetud kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku jõustumine	3. kv	2024	Ukraina kriminaalseadustiku ja Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku muutmist käsitlevate Ukraina seaduste jõustumine. Seadustes keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – kokkuleppemenetlust reguleerivate sätete täiustamine; – kohtuliku eeluurimise perioodi tühistamine alates kriminaalmenetluse registreerimisest kuni kahtlustustest teatamiseni; – kõrgema korruptsioonivastase kohtu ühel kohtunikul võimaldatakse lahendada teatavaid juhtumeid.
4.5	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Uue korruptsioonivastase strateegia ja riikliku korruptsioonivastase programmi vastuvõtmine 2025. aasta järgseks perioodiks	2. kv	2026	Parlament ja valitsus võtavad vastu ja avaldavad vastavalt korruptsioonivastase strateegia ja riikliku korruptsioonivastase programmi, mille rakendamisperiood hõlmab ajavahemikku pärast 2025. aastat.

4.6	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Vara tagasivõitmise strateegia aastateks 2023– 2025 rakendamise tegevuskava vastuvõtmine	3. kv	2024	Vara tagasivõitmise strateegia aastateks 2023–2025 rakendamise tegevuskava vastuvõtmine ja avalikustamine ministrite kabineti veebisaidil
4.7	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine, et muuta korruptsioonivastane võitlus tulemuslikumaks	Vara tagasivõitmise ja haldamise ameti reformi käsitleva seaduse jõustumine	1. kv	2025	Vara tagasivõitmise ja haldamise ameti reformi käsitleva seaduse jõustumine Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – ameti juhi läbipaistev ja tulemuspõhine valikumenetlus, sealhulgas usaldusväärsuse ja professionaalsuse usutav kontroll; – sõltumatu väline tulemuslikkuse hindamise süsteem; – asutuse kontrolli all olevate arestitud varade haldamise ja müügi läbipaistev kord.
4.8	Reform 3. Rahapesuvastased meetmed	Järgmise riikliku riskihindamise läbiviimine	4. kv	2025	Järgmise riikliku riskihindamise ettevalmistamine ja rakendamine kooskõlas Ukraina rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide riikliku hindamise ajakohastatud metoodikaga
4.9	Reform 3. Rahapesuvastased meetmed	Pangakontode ühtset registrit käsitlevate õigusaktide jõustumine	2. kv	2027	Üksikisikute ja juriidiliste isikute pangakontode ühtse registri jaoks vajaliku õigusraamistiku jõustumine kooskõlas ELi standarditega, millega muudetakse Ukraina õigusakte maksu-, pangandus-, rahapesuvastase võitluse, kapitalituru ja makseteenuste valdkonnas.
4.10	Reform 3. Rahapesuvastased meetmed	Ühtse registri jaoks vajalik tark- ja riistvara toimib	2. kv	2027	Pangakontode ühtse registri jaoks vajalik tark- ja riistvara toimib

C.5. FINANTSTURUD

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on võimendada Ukraina finantssektori potentsiaali edendada majanduskasvu ja toetada majanduse taastumist ning jälgida pangandussektori seisundit finantsstabiilsuse säilitamisel, tugevdada õigusraamistikku kooskõlas ELi standarditega, lahendada viivislaenude probleem ja parandada kapitaliturgude reguleerimist.

Reform 1. Pangandussektori hindamine

Reformi eesmärk on pöörduda tagasi korrapärase hindamisprotsessi juurde, teha kindlaks võimalikud nõrgad kohad suurtes pankades ja tagada Ukraina pangandussüsteemi vastupanuvõime.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. Ukraina keskpank viib läbi suuremate pankade vastupanuvõime hindamise, mis hõlmab stressiteste negatiivse stsenaariumi alusel ning varade kvaliteedi sõltumatut läbivaatamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris

Reformi eesmärk on kehtestada riigi omanduses olevate pankade müügi põhimõtted ja strateegia riigi osaluse järkjärguliseks vähendamiseks pangandussektoris.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks kehtestatakse ajakohastatud õigusaktiga juhtpõhimõtted erinevate osaluste müümiseks riigi omanduses olevates pankades, võimaldades samal ajal paindlikkust täielikuks omandamiseks. Teiseks võetakse vastu strateegia, millega valmistatakse ette riigi osaluse järkjärgulist vähendamist riigi omanduses olevates pankades.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 3. Viivislaenude probleemi lahendamise parandamine

Reformi eesmärk on parandada viivislaenude probleemi lahendamist.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu viivislaenude probleemi lahendamise strateegia, milles keskendutakse usaldatavusnõuetele ning parandatakse viivislaenude restruktureerimise ja likvideerimise raamistikku. Teiseks võetakse vastu asjaomaste õigusaktide hilisemad seadusandlikud muudatused, milles võetakse arvesse strateegia soovitusi.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 4. Finantsjärelevalveasutuse suutlikkuse parandamine

Reformi eesmärk on parandada kapitaliturgude ja organiseeritud kaubaturgude riikliku reguleerimist.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) standarditega kooskõlas oleva kapitaliturgude ja organiseeritud kaubaturgude riikliku reguleerimise parandamist käsitleva seaduse jõustumist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/ investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
5.1	Reform 1. Pangandussektori hindamine	Pangandussüsteemi vastupanuvõime hindamise avaldamine	1. kv	2026	Ukraina keskpank avaldab pangandussüsteemi suuremate pankade vastupanuvõime hindamise (varade osas), mis hõlmab stressiteste negatiivse stsenaariumi korral, ja varade kvaliteedi sõltumatu läbivaatamise tulemusi, kui tingimused selle teostamist võimaldavad.
5.2	Reform 2. Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris	Riigi omanduses olevate pankade müügipõhimõtteid käsitlevate õigusaktide jõustumine	1. kv	2026	Riigi omandis olevate pankade müüki käsitleva ajakohastatud õigusakti jõustumine, milleks on Ukraina 2012. aasta seadus nr 4524-VI, mis käsitleb riigi omandis olevate aktsiate võõrandamist riigi poolt rekapiitalizeeritud pankade põhikirjajärgses kapitalis. Läbivaadatud õigusaktid peaksid hõlbustama erinevate osaluste müüki riigi omandis olevates pankades, võimaldades samal ajal paindlikkust täielikuks omandamiseks. Riigi omandis olevate pankade müügi aluspõhimõtted töötatakse välja ühisarutelude käigus ja konsensusel alusel rahvusvaheliste abiandjatega.
5.3	Reform 2. Riigi osaluse vähendamine pangandussektoris	Pangandussektoris riigi osaluse järkjärgulise vähendamise strateegia vastuvõtmine	2. kv	2026	Valitsuse resolutsiooni või muu valitsuse õigusakti vastuvõtmine, millega võetakse vastu riigi omandis olevate pankade reformistrateegia, milles nähakse ette riigi osaluse järkjärguline vähendamine pangandussektoris. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – rahaline usaldusväarsus ja finantsstabiilsus; – viivislaenude haldamine; – eelarveriskide leevendamine; – pankade juhtimise ja tegevuse tõhususe parandamine; – pankade väärtuse suurendamine, pikaajaline elujõulisus ja sammud erastamise suunas (kui see on asjakohane).
5.4	Reform 3. Viivislaenude probleemi lahendamise parandamine	Viivislaenude probleemi lahendamise strateegia vastuvõtmine	2. kv	2025	Viivislaenude probleemi lahendamise strateegia vastuvõtmine kooskõlas asjaomaste ELi tavade ja strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – usaldatavusnõuete tugevdamine viivislaenude kajastamiseks ja lahendamiseks; – viivislaene käsitlevate andmete ja muude asjaomaste turuandmete vahetamine finantseerimisasutuste ja riigiasutuste vahel, et parandada viivislaenude probleemi lahendamist; – võimalike takistuste läbivaatamine ja meetmete väljatöötamine viivislaenude restruktureerimise ja lahendamise raamistiku parandamiseks.

5.5	Reform 3. Viivislaenude probleemi lahendamise parandamine	Viivislaenude probleemi lahendamist parandavate õigusaktide jõustumine	1. kv	2026	Selliste õigusaktide jõustumine, millega rakendatakse viivislaenude lahendamise strateegia soovitusi, parandades viivislaenude probleemi lahendamise süsteemi.
5.6	Reform 4. Finantsjärelevalveas utuse suutlikkuse parandamine	Kapitaliturgude ja organiseeritud kaubaturgude riikliku reguleerimise parandamist käsitleva seaduse jõustumine	4. kv	2025	Kapitaliturgude ja organiseeritud kaubaturgude riikliku reguleerimise parandamist käsitleva seaduse jõustumine, mis viib kõnealused turud kooskõlla Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni standarditega See viitab riikliku väärtpaberi- ja aktsiaturu komisjoni (NSSMC) suutlikkusele tegutseda vabana välisest mõjust, eelkõige poliitilisest või tööstusharu survest, teha otsuseid, mis põhinevad õigusaktidel ning turu usaldusväärsuse ja investorite kaitse parimatel huvidel, mitte välisjuhtudel, ning omada tugevaid jõustamismehhanisme ja teha rahvusvahelist koostööd.

C.6. AVALIKU SEKTORI VARADE HALDAMINE

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on parandada Ukraina riigi osalusega ettevõtete omandipoliitikat, üldjuhtimist ja haldamist ning ühtlustada riigiabi raamistik ELi õigustikuga. See aitab suurendada läbipaistvust ja tõhusust ning toetab võrdsete võimaluste loomist erasektoriga.

Reform 1. Riigi omandipoliitika vastuvõtmine

Reformi eesmärk on võtta vastu riigi omandipoliitika, mis kajastaks riigi osalusega ettevõtete pikaajalisi ja kogu valitsemissektorit hõlmavaid prioriteete. Riigi osalusega ettevõtete liigitamist uuendatakse vastavalt riigi omandipoliitikas sätestatud põhimõtetele. Riigi osalusega ettevõtete liigitamise tulemuseks on selliste riigi osalusega ettevõtete loetelu, mis jäävad riigi omandisse strateegiliselt; selliste riigi osalusega ettevõtete loetelu, mis esitatakse erastamiseks, nimetades eraldi alajaos ka kõik riigi osalusega ettevõtted, mille erastamine sõjaseisukorra ajal ajutiselt keelustatakse, ning selliste riigi osalusega ettevõtete loetelu, mis likvideeritakse.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab riigi omandipoliitikat kehtestavate õigusaktide jõustumist ja riigi osalusega ettevõtete liigitamise avaldamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Reform 2. Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine

Reformi eesmärk on hõlbustada üleminekut riigi ühtselt ettevõtte õiguslikult vormilt äriisema suunitlusega vormidele, edendada tõhusamat ja läbipaistvamat riigi osalusega ettevõtete juhtimisraamistikku seeläbi, et tõhustatakse üldjuhtimise standardeid ja rakendamist peamistes riigi osalusega ettevõtetes, ning konsolideerida riigi osalusega ettevõtete juhtimisüksused.

Reform koosneb neljast vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub uus seadus, millega parandatakse riigi osalusega ettevõtete üldjuhtimist, võttes arvesse OECD suuniseid,² sealhulgas määratakse kindlaks riigi osalusega ettevõtete nõukogude volitused. Teiseks nimetatakse vähemalt 15 peamises riigi osalusega ettevõttes ametisse järelevalvenõukogud, mille enamik liikmeid on sõltumatud. Kolmandaks muudab Ukraina vähemalt 15 peamist riigi osalusega ettevõtet kas aktsiaseltsiks või piiratud vastutusega äriühinguks. Neljandaks rakendavad ametiasutused äriühingu üldjuhtimise põhimõtteid kõigi riigi osalusega ettevõtete konsolideeritud juhtimisüksuste suhtes.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

² OECD (2015), OECD suunised riigi osalusega ettevõtete üldjuhtimise kohta, OECD, Pariis, <https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm>.

Reform 3. Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine

Reformi eesmärk on luua võrdsed tingimused erasektoriga ning veelgi läheneda ELi õigustikule seeläbi, et, avaliku teenindamise kohustustega seotud tegevused ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevused eraldatakse üksteisest.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu ja avaldab tegevuskava, milles määratakse kindlaks vajalikud sammud avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste struktuurseks kohustuslikuks eristamiseks kõigi avaliku teenindamise kohustustega tegelevate riigi osalusega ettevõtete puhul. Teiseks hindab ja vajaduse korral muudab Ukraina õigusakte, mis käsitlevad avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste struktuurset kohustuslikku eraldamist. Kolmandaks avaldab Ukraina avaliku teenindamise kohustusega seotud tegevustes osalevate riigi osalusega ettevõtete kohta sõltumatu auditaruande, milles hinnatakse muu hulgas raamatupidamisarvestuse eristamise rakendamist ja ristsubsideerimisega seotud turutingimustele vastavust.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 3. kvartaliks.

Reform 4. Riigiabi kontrolliraamistiku parandamine

Reformi eesmärk on lõpetada riigiabi kontrolli kohaldamise peatamine ja viia riigiabi kontrolliraamistik kooskõlla ELi raamistikuga, mis tooks kaasa suurema läbipaistvuse riigi osalusega ettevõtete riikliku rahastamise osas.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab riigiabi käsitlevate õigusaktide ajakohastamist, sealhulgas seoses üldist majandushuvi pakkuvate teenustega, ning Ukraina monopolivastase komitee poolse riigiabi kontrolli peatamise täielikku lõpetamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/ investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
6.1	Reform 1. Riigi omandipoliitika vastuvõtmine	Riigi omandipoliitika ja riigi osalusega ettevõtete liigitamise vastuvõtmine	4. kv	2024	Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine ja avaldamine üldise riigi omandipoliitika ja riigi osalusega ettevõtete liigitamise heakskiitmise kohta. Riigi omandipoliitikas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – selliste avaliku poliitika eesmärkide loetlemine, mida riigi osalusega ettevõtted peavad saavutama; – riigi rolli kirjeldamine riigi osalusega ettevõtete juhtimises; kuidas riik rakendab oma omandipoliitikat; ning selle rakendamises osalevate valitsusasutuste vastavad rollid ja kohustused; – riigi osalusega ettevõtete riigi omandis hoidmise üldiste põhjenduste kindlaksmääramine ja nende põhjuste korrapärane läbivaatamine; – riigi osalusega ettevõtete pikaajaliste ja kogu valitsemissektorit hõlmavate prioriteetide kindlaksmääramine; – dividendipoliitika ning nõukogu liikmete ja juhtkonna tasustamise põhimõtete kindlaksmääramine. Omandipoliitika võimaldab rakendada OECD äriühingu üldjuhtimise reforme jaotusvõrguettevõtjates, et parandada konkurentsi maagaasiturudel. Riigi osalusega ettevõtete liigitamisel on järgmised tulemused: – loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mis jäävad riigi omandisse strateegiliselt; – loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mida kavatakse erastada, märkides eraldi alajaos ka kõik riigi osalusega ettevõtted, mille erastamine on sõjaseisukorra ajal ajutiselt keelatud; – loetelu likvideeritavatest riigi osalusega ettevõtetest.
6.2	Reform 2. Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Riigi osalusega ettevõtete üldjuhtimist käsitlevate õigusaktide jõustumine	2. kv	2024	Riigi osalusega ettevõtete üldjuhtimist käsitleva uue seaduse jõustumine, võttes arvesse OECD suuniseid äriühingu üldjuhtimise kohta. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – riigi osalusega ettevõtete nõukogude volituste kindlaksmääramine tegevjuhtide ametisse nimetamisel ja ametist vabastamisel; – riigi osalusega ettevõtete nõukogude volituste kindlaksmääramine riigi osalusega ettevõtete strateegilisi, investeerimis- ja rahastamiskavasid käsitlevate dokumentide heakskiitmisel; – riigi osalusega ettevõtete nõukogude iga-aastase hindamismenetluse kehtestamine.
6.3	Reform 2. Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Ametisse nimetamine riigi osalusega ettevõtete nõukogudesse selliselt, et sõltumatud liikmed on enamuses	2. kv	2026	Valitsus nimetab vähemalt 15 riigi osalusega ettevõttes ametisse nõukogud, kus sõltumatud liikmed on enamuses. Need ettevõtted kuuluvad ministrite kabineti protokollilise otsusega heaks kiidetud peamiste riigi osalusega ettevõtete loetellusse. Järelevalvenõukogud valitakse selliste ajakohaste teisete õigusaktide alusel, milles käsitletakse ametisse nimetamise korda.

6.4	Reform 2. Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Peamiste riigi osalusega ettevõtete äriühinguteks muutmine	3. kv	2026	Vähemalt 15 riigi osalusega ettevõtet ministrite kabineti protokollilise otsusega heaks kiidetud peamiste riigi osalusega ettevõtete loetelust muudetakse kas aktsiaseltsiks või piiratud vastutusega äriühinguks.
6.5	Reform 2. Riigi osalusega ettevõtete juhtimise ja haldamise parandamine	Äriühingu üldjuhtimise põhimõtete nõuetekohast järgimist tõendava aruande esitamine	4. kv	2027	Euroopa Komisjonile esitatakse esimene aastaaruanne koos finants- ja tegevustulemustega, mis näitavad, et äriühingu üldjuhtimise põhimõtteid järgitakse nõuetekohaselt. Enne auditit võetakse vastu uus seadus riigi osalusega ettevõtete konsolideeritud juhtimisüksuste kohta ja vastavad teised õigusaktid, mis jõustuvad 2026. aasta kolmandas kvartalis. Enne riigi osalusega ettevõtete konsolideeritud juhtimisüksuste loomist kehtestatakse ja jõustatakse järgmised äriühingu üldjuhtimise peamised põhimõtted: – ministrite kabineti, rahandusministeeriumi ja majandusministeeriumi ülesanded on selgelt määratletud ja parlamendi järelevalve on tagatud; – riigi osalusega ettevõtete konsolideeritud juhtimisüksuste pädevus ja ulatus on selgelt määratletud täielikus kooskõlas riigi omandipoliitikaga; – avaliku sektori finantsjuhtimise kaalutlused sisalduvad riigi osalusega ettevõtete konsolideeritud juhtimisüksuste põhikirjades.
6.6	Reform 3. Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine	Avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamist käsitleva tegevuskava vastuvõtmine	1. kv	2025	Sellise tegevuskava vastuvõtmine ja avaldamine, milles määratakse kindlaks sammud avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste struktuurseks kohustuslikuks eristamiseks kõigi avaliku teenindamise kohustustega tegelevate riigi osalusega ettevõtete puhul. Tegevuskava põhineb nõutavate raamatupidamismeetodite kasutuselevõtu praegusel tasemel ja hõlmab operatiivseid samme vajalike muudatuste rakendamise erinevates etappides olevate äriühingute raamatupidamisarvestuste eristamiseks. Tegevuskavas kirjeldatakse, kuidas toimub avaliku teenindamise kohustustega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine kõigis peamistes riigi osalusega ettevõtetes, mis on heaks kiidetud ministrite kabineti protokollilise otsusega.

6.7	Reform 3. Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine	Avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste eristamist käsitlevate õigusaktide hindamine ning vajaduse korral muutmine ja jõustumine	3. kv	2025	Vahe-eesmärgi 6.6 alusel vastu võetud tegevuskavas kindlaks määratud õigusaktide hindamine ning vajaduse korral muutmine ja jõustumine, et tagada avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste struktuurse kohustusliku eristamise kindlaksmääramine ja rakendamine kõigis peamistes riigi osalusega ettevõtetes, mis on heaks kiidetud ministrite kabineti protokollilise otsusega, mis on seotud avaliku teenindamise kohustustega.
6.8	Reform 3. Riigi osalusega ettevõtetes avaliku teenindamise kohustusega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamine	Avaliku teenindamise kohustustega seotud ja avaliku teenindamise kohustusega mitteseotud tegevuste raamatupidamisarvestuste eristamist kinnitava auditaruande esitamine	3. kv	2027	Sõltumatu auditaruande esitamine, mille viib läbi audiitorfirma, mis kuulub rahvusvahelisse auditivõrgustikku ja millel on siseriiklike õigusaktide kohaselt õigus viia läbi avalikku huvi pakkuvate ettevõtete finantsaruannete kohustuslik audit. Selline aruanne sisaldab üksikasjalikku hinnangut iga riigi osalusega ettevõtte kohta, millele on määratud avaliku teenindamise kohustus, järgmiste valdkondade kohta: – raamatupidamisarvestuse eristamise rakendamine; – ristsubsideerimise vastavus turutingimustele; – avaliku teenindamise kohustuste määratlus iga riigi osalusega ettevõtte kohta; – avaliku teenuse osutamise kohustustest tulenevad kulud, rahavood ja kohustised.
6.9	Reform 4. Riigiabi kontrolliraamistiku parandamine	Riigiabi käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine ja riigiabi kontrolli kohaldamise peatamise täielik tühistamine	3. kv	2025	Riigiabi käsitlevate ajakohastatud õigusaktide, sealhulgas üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine, ning riigiabi kontrolli peatamise täielik lõpetamine Ukraina monopolivastase komitee poolt.

C.7. INIMKAPITAL

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Peatüki eesmärk on esitada reformid, mida peetakse vajalikuks, et peatada viimaste aastate inimkapitali vähenemine, luues samal ajal aluse kestlikule taastumisele, ülesehitamisele ja moderniseerimisele.

Reform 1. Kutsehariduse parandamine

Reformi eesmärk on tagada, et haridus vastaks tööturu ja riigi taastumise vajadustele, suurendades selleks haridusasutuste institutsioonilist suutlikkust pakkuda formaalset ja mitteformaalset kutseharidust ning reguleerides suhteid kutseharidusasutuste, riiklike/kohalike ja rahvusvaheliste sidusrühmade vahel inimkapitali kestlikuks arenguks Ukrainas.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab kutseharidust käsitleva õigusakti jõustumist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 2. kvartaliks.

Reform 2. Koolieelse hariduse parandamine

Reformi eesmärk on tagada juurdepääs kvaliteetsele koolieelsele haridusele eesmärgiga suurendada eelkoolialiste lastega naiste osalemist tööturul.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab koolieelset haridust käsitleva õigusakti jõustumist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 3. Puuetega inimeste rehabiliteerimissüsteemi parandamine

Reformi eesmärk on parandada rehabiliteerimissüsteemi ja võimaldada inimeste vajaduste laiemat hindamist uue elektroonilise süsteemi abil.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab õigusaktide jõustumist, et tagada vastavus rahvusvaheliste standarditega, mis käsitlevad funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise mõõtmist, ning võtta kasutusele elektrooniline süsteem, mis sisaldab teavet üksikisiku vajaduste kohta ja pakub automaatselt teenuseid vastavalt kindlakstehtud vajadustele.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 4. kvartaliks.

Reform 4. Üleminek sõjaväeteenistusest tsiviilellu

Reformi eesmärk on hõlbustada üleminekut sõjaväeteenistusest tsiviilellu, sealhulgas aktiivset osalemist ühiskonna- ja majanduselus.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist, nimelt üleminekusüsteemi ja sellega seotud teenuste rakendamiseks vajalike seadusandlike meetmete jõustumisest.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 5. Sotsiaaltaristu parandamine ja deinstitutionaliseerimine

Reformi eesmärk on parandada laste, puuetega inimeste ja riiklikus hooldussüsteemis olevate eakate heaolu.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab kahe strateegia vastuvõtmist psühhoneuroloogiliste ja muude hoolekandeesutuste reformimiseks ning laste, puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutionaliseerimist.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Reform 6. Tööturu toimimise parandamine

Reformi eesmärk on aidata kaasa tööturu paremale toimimisele.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu strateegia, mille eesmärk on parandada Ukraina demograafilist olukorda aastaks 2040, sealhulgas vähendada enneaegset suremust ja muuta negatiivseid rändesuundumusi. Teiseks võetakse vastu rahvastiku tööhõive strateegia, milles pakutakse välja meetmed Ukraina tööturu tingimuste ajakohastamiseks, näiteks lihtsustatud juurdepääs tööturule ja riikliku tööturuameti reform.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 7. Abivajajatele eluaseme kättesaadavuse tagamine

Reformi eesmärk on töötada välja sotsiaaleluasemete süsteemi raamistik.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad õigusaktid, millega kehtestatakse Ukraina eluasemepoliitika peamised prioriteedid, nagu läbipaistvus, kõige haavatavamate rühmade juurdepääs eluasemetele ja toetuskavade loomine. Teiseks jõustuvad sotsiaaleluasemefondi loomist käsitlevad õigusaktid.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 4. kvartaliks.

Reform 8. Sotsiaalkindlustuse parandamine

Reformi eesmärk on parandada avalike sotsiaalteenuste osutamist, võttes kasutusele mehhanismid teatavate sotsiaalteenuste hankimiseks registreeritud teenuseosutajatelt.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab resolutsiooni vastuvõtmist, millega reformitakse sotsiaalteenuste hankesüsteemi, muudetakse rahastamismudel sotsiaalteenuste tulemuspõhiseks ostumudeliks ning stimuleeritakse selliste sotsiaalteenuste osutamist, mida ühiskond tavaliselt ei rahasta.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 2. kvartaliks.

Reform 9. Kultuurilise arengu hoogustamine

Reformi eesmärk on edendada Ukraina kultuuripärandit.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab sellise strateegia vastuvõtmist, millega seatakse esmatahtsad eesmärgid, nagu Ukraina kultuuripakkumise kvaliteedi ja juurdepääsetavuse parandamine ning Ukraina kultuuriasutuste suutlikkuse suurendamine.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud haridusse

Selle investeeringu eesmärk on parandada juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele riiklikule haridusele.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vähemalt 300 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina), et parandada juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele haridusele 2024. ja 2025. aastal. Teiseks hõlmab see vähemalt 650 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina), et parandada juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele haridusele 2024., 2025, 2026. ja 2027. aastal.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 2. Investeeringud tervishoidu

Selle investeeringu eesmärk on parandada Ukraina riiklikku tervishoiusüsteemi.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vähemalt 200 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina), et tugevdada tervishoiutaristut ja -rajatise, tervishoiuteenuste digitaliseerimist ning meditsiinianalüüsiks, kirurgiliseks ja patsientide raviks vajalike seadmete tarnimist 2024. ja 2025. aastal. Teiseks hõlmab see vähemalt 400 miljoni euro eraldamist (Ukraina grivna ekvivalendina), et tugevdada tervishoiutaristut ja -rajatise, tervishoiuteenuste digitaliseerimist ning meditsiinianalüüsiks, kirurgiliseks ja patsientide raviks vajalike seadmete tarnimist 2024., 2025, 2026. ja 2027. aastal.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 3. Investeeringud sotsiaaltaristusse

Selle investeeringu eesmärk on tugevdada Ukraina sotsiaaltaristut.

Investeering koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab vähemalt 350 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina) kahjustatud või hävitatud sotsiaaltaristu taastamiseks ja ehitamiseks (uue taristu ehitamine, rekonstrueerimine, kapitaalremont, taastamine).

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 4. Investeeringud kahjustatud või hävinud eluasemete hüvitamiseks

Selle investeeringu eesmärk on parandada taskukohaste eluasemete kättesaadavust ning parandada eluasemete kvaliteeti ja juurdepääsetavust.

Investeering koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab vähemalt 600 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina) hüvitistena, mida makstakse isikutele, kelle eluase on Venemaa agressioonisõja tõttu kahjustatud või hävinud.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 5. Investeeringud haavatavatele elanikkonnarühmadele eluaseme pakkumiseks

Selle investeeringu eesmärk on parandada taskukohaste eluasemete kättesaadavust ning parandada eluasemete kvaliteeti ja juurdepääsetavust, pöörates erilist tähelepanu veteranidele, puuetega inimestele, nende pereliikmetele ja riigisisestele põgenikele.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vähemalt 200 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina) eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega inimestele 2024. ja 2025. aastal. Teiseks hõlmab see vähemalt 450 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendina) eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega inimestele 2024., 2025, 2026. ja 2027. aastal.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investee ring	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
7.1	Reform 1. Kutsehariduse parandamine	Kutseharidust käsitleva õigusakti jõustumine	2. kv	2025	Ukraina kutseharidusseaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – õiglaste toimimiseeskirjade sõnastamine haridusteenuste turul kutsehariduse valdkonnas tegutsevatele haridusasutustele; – haridusasutuste institutsiooniline suutlikkuse suurendamine formaalse ja mitteformaalse kutsehariduse pakkumiseks; – kutseharidusasutuste, riiklike/kohalike ja rahvusvaheliste sidusrühmade vaheliste suhete selge sõnastamine inimkapitali kestliku arengu tagamiseks Ukrainas.
7.2	Reform 2. Koolieelse hariduse parandamine	Koolieelset haridust käsitleva õigusakti jõustumine	1. kv	2025	Ukraina koolieelse hariduse seaduse jõustumine vastavuses nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitusega kvaliteetsete alushariduse kohta. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – koolieelse hariduse kättesaadavuse tagamine koolieelses eas lastele; – õiglaste toimimiseeskirjad haridusteenuste turul koolieelse hariduse valdkonnas tegutsevatele haridusasutustele; – inimväärsed töötingimused koolieelse hariduse valdkonna töötajatele; – koolieelse hariduse pakkuja paindliku ja tõhusa võrgustiku toimimiseeskirjad.
7.3	Reform 3. Puuetega inimeste rehabiliteerimissüsteemi parandamine	Puuetega inimeste rehabiliteerimissüsteemi käsitleva õigusakti jõustumine	4. kv	2026	Ukraina puuetega inimeste rehabiliteerimist käsitleva seaduse muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – rahvusvahelise funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsiooni kasutamine; – üksikisiku vajaduste kohta teavet sisaldava ja kindlaks tehtud vajaduste (sotsiaalsed, meditsiinilised ja muud) alusel automaatselt teenuseid pakkuva elektroonilise süsteemi kasutuselevõtmine.

7.4	Reform 4. Üleminek sõjaväeteenistusest tsiviilellust tsiviilellu	Sõjaväeteenistusest tsiviilellu ülemineku süsteemi rakendamiseks vajalike muudatuste süsteemi käsitleva õigusakti jõustumine	4. kv	2025	Ukraina teatavate, sõjaväeteenistusest tsiviilellu ülemineku süsteemi kasutuselevõtmist käsitlevate õigusaktide muutmisseaduse jõustumine ning üleminekusüsteemis osalejatele teenuste osutamise menetluste ja tingimuste heakskiitmist käsitlevate Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide vastuvõtmine. Nendes õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – rehabiliteerimine ja ravi, sh psühholoogiline abi; – koolituse, ümberõppe ja täienduskoolituse programmid; – vajalikud tingimused veteranide kui eraldi kategooria tööhõive tagamiseks; – meetmed veteranidest ettevõtjate toetamiseks.
7.5	Reform 5. Sotsiaaltaristu parandamine ja deinstitutionaliseerimine	Psühhoneuroloogiliste ja muude hoolekandeesutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutionaliseerimise strateegia vastuvõtmine, samuti iga Ukraina lapse peres keskkonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028 vastuvõtmine	4. kv	2024	Psühhoneuroloogiliste ja muude hoolekandeesutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutionaliseerimise strateegia heakskiitmist käsitleva ministrite kabineti määruse ning iga Ukraina lapse perekonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028 heakskiitmist käsitleva ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegiad keskenduvad järgmistele peamistele valdkondadele: – sotsiaalteenuste arendamine, et toetada lastega perekondi, puuetega inimesi ja eakaid, et nad elaksid kogukonnas iseseisvalt ja hoida ära institutionaliseerimine; – puuetega inimeste ja täiendavat toetust vajavate eakate toetatud elamise teenuste arendamine; – perekonnapõhiste hooldusvormide (nt perepõhine hooldus, eestkosted ja lapsendamine) pakkumine vanemliku hoolitsuseta jäänud lastele.
7.6	Reform 6. Tööturu toimimise parandamine	Demograafilise arengu strateegia aastani 2040 vastuvõtmine	3. kv	2024	Ukraina demograafilise strateegia heakskiitmist kuni 2040. aastani käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – olukorra parandamine viljakuse valdkonnas; – enneaegse suremuse vähendamine, eriti tööealiste meeste seas; – negatiivsetest rändesuundumustest ülesaamine sundrändajate tagasipöördumise, välisriikide diasporaa esindajate meelitamise kaudu Ukrainasse jne; – pikema aktiivse eluea edendamine; – taristu- ja julgeolekualaste eeltingimuste loomine, et parandada demograafilist

					olukorda.
7.7	Reform 6. Tööturu toimimise parandamine	Rahvastiku tööhõive strateegia vastuvõtmine	2. kv	2026	Elanikkonna tööhõivestrateegia heakskiitmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – soodsate tööhõivetingimuste loomine, sealhulgas ettevõtluse kaudu ja pöörates erilist tähelepanu naistele; – tööturule juurdepääsu lihtsustamine; – ümberõpe ja ümberkvalifitseerimine; – riiklikku tööturuameti reform; – tööturu prognoosimise reform; – stiimulid välismaiste talentide, ettevõtjate, kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu ja üliõpilaste meelitamiseks Ukraina tööturule.
7.8	Reform 7. Abivajajatele eluaseme kättesaadavuse tagamine	Eluasemepoliitika aluspõhimõtteid käsitlevate õigusaktide jõustumine	4. kv	2025	Ukraina eluasemepoliitika aluspõhimõtete seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – eluaseme kättesaadavus kõige haavatavamatele kodanikerühmadele peaks muutuma eluaseme pakkumise peamiseks põhimõtteks; – eri finantssuutlikkusega kodanikele eri toetusmehhanismide loomine ja neile juurdepääsu kriteeriumide kindlaksmääramine; – õigusliku aluse reguleerimine sotsiaaleluaseme üürimise ja sotsiaaleluaseme ostuõigusega üürimise võimaluse loomiseks; – läbipaistva süsteemi loomine kodanike eluasemevajaduste registreerimiseks, et tagada kiire reageerimine kohalikul tasandil; – läbipaistva raamistiku loomine üldsuse, kodanikuühiskonna ja rahvusvahelise üldsuse poolseks järelevalveks.
7.9	Reform 7. Abivajajatele eluaseme kättesaadavuse tagamine	Sotsiaaleluasemefondi käsitlevate õigusaktide jõustumine	4. kv	2026	Ukraina sotsiaaleluasemefondi seaduse muutmise seaduse (või selle seaduse uut versiooni) jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – institutsioonilise raamistiku loomine, et tagada piisav hulk sotsiaaleluasemeprojekte; – läbipaistva süsteemi loomine kodanike vajaduste seireks, et tagada kiire reageerimine kohalikul tasandil;

					– läbipaistva raamistiku loomine üldsuse, kodanikuühiskonna ja rahvusvahelise üldsuse poolseks järelevalveks; – institutsioonilise raamistiku suutlikkuse parandamine, et tagada piisav hulk sotsiaaleluasemeprojekte; – sotsiaaleluruumide rajamise ja käitamise eeskirjade parandamine, sealhulgas energiatõhususe, ohutuse ja muude standardite järgimise tagamine.
7.10	Reform 8. Sotsiaalkindlustu se parandamine	Sotsiaalteenuste hankeid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine	2. kv	2025	Sotsiaalteenuste ostmist riigieelarve vahendite arvelt käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Resolutsioon on eelarveneutraalne, ei mõjuta mingil viisil Ukraina võla jätkusuutlikkust ning selles keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – üleminek sotsiaalhoolekandeesutuste rahastamiselt sotsiaalteenuste tulemustele suunatud ostumudelile; – sellise registreeritud avalik-õiguslikelt ja eraõiguslikelt sotsiaalteenuste osutajatelt teatavate sotsiaalteenuste ostmise mehhanismi kasutuselevõtmine, mis põhineb kehtestatud sotsiaalteenuste standarditel ja teenuseosutajate kriteeriumidel.
7.11	Reform 9. Kultuurilise arengu hoogustamine	Ukraina kultuuri arengustrateegia vastuvõtmine	1. kv	2025	Ukraina kultuuri arengustrateegia heakskiitmist käsitleva ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – Ukraina rahva kultuuripärandi ja väärtuste kui Euroopa ühise kultuuripiirkonna lahutamatu osa säilitamine, kaitsmine ja edendamine, rahvusliku mälu säilitamine; – inimestele kvaliteetsete ja kättesaadavate kultuuriteenuste ning loomingulise eneseteostuse võimaluste pakkumine; – Ukraina kultuuriasutuste suutlikkuse suurendamine, et parandada juurdepääsetavust, jagada kultuurielus osalemise parimaid tavasid ja tugevdada rahvusvahelisi kultuurisuhteid; – loomemajanduse kui sotsiaalse innovatsiooni ja tööhõive tõukejõu toetamine, loomemajanduse institutsioonilise suutlikkuse suurendamine.

7.12	Investeering 1. Investeeringud haridusse	Vähemalt 300 miljoni euro väärtuses investeeringuid haridusse	2. kv	2026	Valitsuse vahearuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024. ja 2025. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor eelkõige piirkondlikule ja kohalikule tasandile (mis on osa näitajast 9.7) vähemalt 300 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendina), et parandada juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele haridusele, sealhulgas koolieelsele haridusele kooskõlas koolieelset haridust käsitlevate uute õigusaktidega, muu hulgas järgmistel eesmärkidel: – varjendid ja turvalised tingimused haridusasutustes; – koolibussid; – tänapäevane õpetamismeetod, sealhulgas digitaliseerimise kaudu; – materjalid ja seadmed õppeasutuste jaoks; – kvaliteetne toitlustus; – uued kutsehariduse ja -õppe keskused, mis põhinevad turu nõudlusel oskustööjõu järele ning vastavad tõhusa kutsehariduse ja -õppe standarditele kooskõlas uute kutseharidust käsitlevate õigusaktidega.
7.13	Investeering 1. Investeeringud haridusse	Vähemalt 650 miljoni euro väärtuses investeeringuid haridusse	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024., 2025., 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor eelkõige piirkondlikule ja kohalikule tasandile (mis on osa näitajast 9.8) vähemalt 650 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis), et parandada juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele haridusele, sealhulgas koolieelsele haridusele kooskõlas koolieelset haridust käsitlevate uute õigusaktidega, muu hulgas järgmistel eesmärkidel: – varjendid ja turvalised tingimused haridusasutustes; – koolibussid; – tänapäevane õpetamismeetod, sealhulgas digitaliseerimise kaudu; – materjalid ja seadmed õppeasutuste jaoks; – kvaliteetne toitlustus; – uued kutsehariduse ja -õppe keskused, mis põhinevad turu nõudlusel oskustööjõu järele ning vastavad tõhusa kutsehariduse ja -õppe standarditele kooskõlas uute kutseharidust käsitlevate õigusaktidega.
7.14	Investeering 2. Investeeringud	Vähemalt 200 miljoni euro väärtuses investeeringuid	2. kv	2026	Valitsuse vahearuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024. ja 2025. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 200 miljonit eurot (Ukraina

	tervishoidu	tervishoidu			grivna ekvivalendis) tervishoiu tugevdamiseks, millest osa piirkondlikule tasandile (osana näitajast 9.7), muu hulgas järgmistel eesmärkidel: – laboriseadmed mikro-bioloogiliseks, keemiliseks ja füüsikaliseks analüüsiks; – varjendid ja ohutusmeetmed tervishoiuasutuste jaoks; – haiglaseadmed meditsiinilise analüüsi, kirurgilise ravi ja patsientide hoolduse jaoks; – tervishoiutaristu ja -rajatised; – IT-süsteemid, andmebaasid, elektroonilised haigusloom, teave ja viiteteenused, et parandada tervishoiuteenuste tõhusust ja tulemuslikkust.
7.15	Investeering 2. Investeeringud tervishoidu	Vähemalt 400 miljoni euro väärtuses investeeringuid tervishoidu	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024., 2025., 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 400 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) tervishoiu tugevdamiseks, millest osa piirkondlikule tasandile (osana näitajast 9.8), muu hulgas järgmistel eesmärkidel: – laboriseadmed mikro-bioloogiliseks, keemiliseks ja füüsikaliseks analüüsiks; – varjendid ja ohutusmeetmed tervishoiuasutuste jaoks; – haiglaseadmed meditsiinilise analüüsi, kirurgilise ravi ja patsientide hoolduse jaoks; – tervishoiutaristu ja -rajatised; – IT-süsteemid, andmebaasid, elektroonilised haigusloom, teave ja viiteteenused, et parandada tervishoiuteenuste tõhusust ja tulemuslikkust.
7.16	Investeering 3. Investeeringud sotsiaaltaristusse	Vähemalt 350 miljoni euro väärtuses investeeringuid sotsiaaltaristusse	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 350 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) kahjustatud/hävitatud sotsiaaltaristu taastamiseks, ehitamiseks (uusehitus, rekonstrueerimine, kapitaalremont, taastamine), millest osa piirkondlikule tasandile (osana näitajast 9.8), et kõrvaldada sotsiaalsed, majanduslikud ja keskkonnavalased tagajärjed, mille on põhjustanud Venemaa Föderatsiooni relvastatud kallaletung Ukraina vastu, eelkõige piirkondlikul tasandil.

7.17	Investeering 4. Investeeringud kahjustatud või hävinud eluasemete hüvitamiseks	Vähemalt 600 miljoni euro väärtuses investeeringuid kahjustatud eluasemete rahaliseks hüvitamiseks	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 600 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) hüvitiste maksmiseks isikutele, kelle eluase on kahjustatud või hävinud Venemaa Föderatsiooni sõjalise agressiooniga seotud vaenutegevuse, terroriaktide või sabotaaži tagajärjel, tuginedes kahjustatud ja hävinud vara riikliku registri kontrollitud andmetele.
7.18	Investeering 5. Investeeringud haavatavatele elanikkonnarühmadele eluaseme pakkumiseks	Vähemalt 200 miljoni euro suurune investeering eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega veteranidele, surnud veteranide pereliikmetele ja riigisisestele põgenikele	2. kv	2026	Valitsuse vahearuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024. ja 2025. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 200 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) eluaseme pakkumiseks: – I ja II rühma puuetega inimestele, kes kaitsesid Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; – surnud kaitsjate pereliikmetele; – riigisisestele põgenikele, kes kaitsesid Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning nende pereliikmetele.
7.19	Investeering 5. Investeeringud haavatavatele elanikkonnarühmadele eluaseme pakkumiseks	Vähemalt 450 miljoni euro suurune investeering eluaseme pakkumiseks I ja II rühma puuetega veteranidele, surnud veteranide pereliikmetele ja riigisisestele põgenikele	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024., 2025., 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 450 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) eluaseme pakkumiseks: – I ja II rühma puuetega inimestele, kes kaitsesid Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; – surnud kaitsjate pereliikmetele; – riigisisestele põgenikele, kes kaitsesid Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning nende pereliikmetele.

C.8. ETTEVÕTLUSKESKKOND

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on parandada Ukraina ettevõtluskeskkonda, tunnistades erasektori rolli riigi kestlikul taastumisel. Selle peatüki reformide eesmärk on vähendada ettevõtluskulusid, muu hulgas vähendades bürokraatiat, suurendades digitaliseerimist ja hõlbustades juurdepääsu rahastamisele.

Reform 1. Regulaatiivse keskkonna parandamine

Reformi eesmärk on parandada regulaatiivset keskkonda, kaotades kattuvad määrused ning lihtsustades ja digitaliseerides haldusmenetlusi.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu tegevuskava majandustegevuse reguleerimise optimeerimiseks ja digitaliseerimiseks eri sektorites. Teiseks jõustuvad õigusaktid, mis käsitlevad dereguleerimist ja ettevõtlustingimuste lihtsustamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

Reform 2. Majandusjulgeoleku büroo reform

Reformi eesmärk on majandusjulgeoleku büroo taaskäivitada ja seda elavdada, nähes ette selgemad volitused ning avatud, läbipaistva ja konkurentsivõimelise protsessi juhtkonna ja töötajate valimiseks.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb uute õigusaktide jõustumises, et kehtestada avatud, läbipaistev ja konkurentsivõimeline (tulemuspõhine) protsess juhtkonna ja töötajate valimiseks, rangemad nõuded valikukomisjonile, töötajate lepingusüsteem, selge rakendusala ja volituste määratlus ning töötajate atesteerimise mehhanism.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 2. kvartaliks.

Reform 3. Juurdepääs rahastamisele ja turgudele

Reformi eesmärk on aidata erasektorit eri vahendite abil.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) strateegia ja tegevuskava selle rakendamiseks, et parandada VKEd juurdepääsu turgudele, rahastamisele ja muudele ressursidele ning teadmistele. Teiseks jõustuvad konnaalvõrkudele juurdepääsu lihtsustamist käsitlevad seadusandlikud muudatused.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 4. Riigihangete parandamine

Reformi eesmärk on tugevdada Ukraina riigihangete süsteemi ELi õigustikuga kooskõlas oleva õigusraamistiku kaudu.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb riigihankeid käsitlevate õigusaktide vastavusse viimises ELi õigustikuga, keskendudes peamiselt klassikalistele ja kommunaalteenuste riigihangete direktiividele, kontsessioonidele ning avaliku ja erasektori partnerlustele, samuti e-riigihangete süsteemi tõhustamisele.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 3. kvartaliks.

Reform 5. Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga

Reformi eesmärk on jätkata turujärelevameetmeid ning hõlbustada ELi normide ja standardite vastuvõtmist Ukrainas, eelkõige tööstustoodete valdkonnas.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu õigusaktid toiduks mittekasutatavate toodete turujärelevameetmete ja kontrolli jätkamise kohta. Teiseks koostatakse kolme tööstustoodete rühma (masinad, seadmete elektromagnetiline ühilduvus, madalpingelised elektriseadmed) käsitlevate harmoneeritud standardite alusel riiklikud standardid.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

Reform 6. Hilinenud maksmise probleemi lahendamine

Reformi eesmärk on tagada, et maksete hilinemine ei takistaks äritegevust.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb asjaomaste õigusaktide vastavusse viimises direktiiviga 2011/7/EL (tuntud ka kui ELi hilinenud maksmise direktiiv).

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud mikroettevõtjate ja VKEde rahaliseks toetamiseks

Selle investeeringu eesmärk on tagada ettevõtjatele juurdepääs rahastamisele.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vähemalt 800 miljoni eurost eelarvet jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) aastatel 2024 ja 2025, et parandada mikroettevõtjate, VKEde ja eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahalisele toetusele, mis võib sisaldada nii laenuandmist äriühingutele kui ka läbipaistvate kriteeriumide alusel eraldatavaid toetusi. Teiseks hõlmab see samal eesmärgil vähemalt 1,750 miljardi eurost eelarvet jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) aastatel 2024, 2025, 2026 ja 2027.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
8.1	Reform 1. Regulatiivse keskkonna parandamine	Dereguleerimise tegevuskava vastuvõtmine	3. kv	2024	Dereguleerimise tegevuskava heakskiitmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Tegevuskavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – turulepääsu eeskirjade vähendamine ja digitaliseerimine; – riikliku järelevalve (kontrolli) karistusliku ja repressiivse mudeli muutmine ennetavaks mudeliks (riskipõhine lähenemisviis); – järelevalve- ja kontrollifunktsioonide arvu vähendamine.
8.2	Reform 1. Regulatiivse keskkonna parandamine	Õigusaktide jõustumine kooskõlas konkreetsete sektorite dereguleerimise tegevuskavaga	3. kv	2025	Dereguleerimist ja ettevõtlustingimuste lihtsustamist käsitlevate õigusaktide jõustumine. Õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – loa- ja litsentsimenetluste digitaliseerimine ühtse riikliku loadokumentide elektroonilise süsteemi kasutuselevõtmise katseprojekti rakendamise kaudu; – äriinspeksioonide vähendamine vabatahtliku kindlustuse ja auditeerimise abil; – loadokumentide ja litsentside õigusjärgluse küsimuse lahendamine juhul, kui äriüksuse organisatsiooniline ja õiguslik vorm muutub.
8.3	Reform 2. Ukraina majandusjulgeoleku büroo reform	Ukraina majandusjulgeoleku büroo õiguslikku alust läbivaatava õigusakti jõustumine	2. kv	2024	Ukraina majandusjulgeoleku büroo tegevuse õiguslikku alust läbivaatava õigusakti jõustumine. Uutes õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – avatud, läbipaistva ja konkurentsipõhise juhtkonna ja töötajate valimise protsessi väljatöötamine, uue juhi valimine seaduses määratletud tulemuspõhise menetluse alusel; – valikukomisjonile esitatavate nõuete karmistamine; – lepingusüsteemi kehtestamine töötajate jaoks; – selgema rakendusala ja volituste määratlemine; – töötajate atesteerimise mehhanismi väljatöötamine.
8.4	Reform 3. Juurdepääs rahastamisele ja turgudele	Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) strateegia ja selle rakendamise tegevuskava vastuvõtmine	2. kv	2025	VKEde strateegia ja selle rakendamise tegevuskava heakskiitmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – turulepääs; – juurdepääs rahastamisele ja muudele ressurssidele; – juurdepääs teadmistele.

8.5	Reform 3. Juurdepääs rahastamisele ja turgudele	Kinnisasjade välisinsenerivõrkudega liitumise lihtsustamist ja torutranspordi valdkonna regulatsiooni täiustamist käsitleva õigusakti jõustumine	1. kv	2026	Kinnisasjade väliste insenerivõrkudega liitumise lihtsustamist ja torutranspordi valdkonna regulatsiooni täiustamist käsitlevate õigusaktide muutmise seaduse jõustumine Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – avatud juurdepääs väliste insenerivõrkudega seotud teabele avalike elektrooniliste registrite kaudu, kui julgeolekuolukord seda võimaldab, mis määratakse kindlaks seadusemuudatuste asjakohastes sätetes, ning ühtne kord väliste insenerivõrgustikega liitumiseks; – väliseid insenerivõrke käsitleva teabe lisamine avalikesse elektroonilistesse riigivara registritesse, kui julgeolekuolukord seda võimaldab, mis määratakse kindlaks seadusemuudatuse asjakohastes sätetes; – väliste insenerivõrkude kaitsealasid käsitleva teabe lisamine avalikesse elektroonilistesse riigivara registritesse.
8.6	Reform 4. Riigihangete parandamine	Riigihangete valdkonna õigusaktide ELi õigustikuga ühtlustamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	3. kv	2027	Riigihangete valdkonna õigusaktide ELi õigustikuga ühtlustamist käsitlevate Ukraina seaduste jõustumine. Nendes seadustes keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – siseriiklike õigusaktide edasine vastavusse viimine klassikaliste ja kommunaalteenuste riigihankeid käsitlevate direktiividega, eelkõige riigihangete seaduse sisulise kohaldamisala ja selle erandite osas, selliseid julgeoleku- ja kaitsevaldkonna klientide korraldatavaid hankeid käsitleva regulatsiooni piiritlemine, mis ei ole otseselt seotud sõjaliste vajadustega ja mida teostavad kliendid julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas; – kontsessioone ning avaliku ja erasektori partnerlusi käsitlevate siseriiklike õigusaktide edasine vastavusse viimine ELi õigustikuga; – e-riigihangete süsteemi täiustamine, mis hõlmab e-hangete arendamist Prozorro süsteemis ning operatiivset koostalitlusvõimet DREAM-süsteemiga ja vajaduse korral muude riiklike IT-süsteemidega.
8.7	Reform 5. Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga	Turujärelevameetmete jätkamist ja toiduks mittekasutatavate toodete kontrolli, sealhulgas tooteohutuskontrolli käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine	4. kv	2024	Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine 13. märtsi 2022. aasta resolutsiooni nr 303 (riikliku järelevalve (kontrolli) ja riikliku turujärelevalve meetmete lõpetamise kohta sõjaseisukorras) muudatuste kohta riikliku turujärelevalve väljajätmiseks selle kohaldamisalast ning 3. mai 2022. aasta resolutsiooni nr 550 (toiduks mittekasutatavate toodete riikliku kontrolli lõpetamise kohta sõjaseisukorras) tühistamise kohta, et taastada turujärelevameetmed ja toiduks mittekasutatavate toodete kontroll, sealhulgas tooteohutuskontroll

8.8	Reform 5. Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga	Kolme tööstustoodete rühma käsitlevate harmoneeritud standardite vastuvõtmine	3. kv	2025	Kolme tööstustoodete rühma (masinad, seadmete elektromagnetiline ühilduvus, madalpingelised elektriseadmed) käsitlevad harmoneeritud standardid võetakse tõlgituna vastu siseriiklike standarditena.
8.9	Reform 6. Hilinenud maksmise probleemi lahendamine	Hilinenud maksmisega võitlemist käsitleva õigusakti jõustumine	4. kv	2027	Selliste muudatuste jõustumine, millega viiakse õigusaktid vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL (hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul (uuesti sõnastatud)) sätetega
8.10	Investeering 1. Investeeringud mikroettevõtjate ja VKEde rahaliseks toetamiseks	Vähemalt 800 miljoni euro suurune investeering mikroettevõtjate, VKEde ning väikeste ja keskmise suurusega töötlemisettevõtete rahaliseks toetamiseks	2. kv	2026	Valitsuse vahearuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024. ja 2025. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor mikroettevõtjate, VKEde ning eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahaliseks toetamiseks vähemalt 800 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis), mis on kooskõlas ka uue VKEde strateegia ja tegevuskavaga, kui see vastu võetakse, ja mis võib hõlmata nii laenuandmist äriühingutele kui ka läbipaistvate kriteeriumide alusel antavaid toetusi, kui see on asjakohane. Laenuandmine äriühingutele toimub finantsvahendajate kaudu. Toetusi antakse sihtotstarbeliste üksuste kaudu, kellel on asjakohased vahendid ja suutlikkus, ning finantsvahendajate kaudu.
8.11	Investeering 1. Investeeringud mikroettevõtjate ja VKEde rahaliseks toetamiseks	Vähemalt 1,750 miljardi euro suurune investeering mikroettevõtjate, VKEde ning väikeste ja keskmise suurusega töötlemisettevõtete rahaliseks toetamiseks	4. kv	2027	Valitsuse aruanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024., 2025., 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor mikroettevõtjate, VKEde ning eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahaliseks toetamiseks vähemalt 1,750 miljardit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis), mis on kooskõlas ka uue VKEde strateegia ja tegevuskavaga, kui see vastu võetakse, ja mis võib hõlmata nii laenuandmist äriühingutele kui ka läbipaistvate kriteeriumide alusel antavaid toetusi, kui see on asjakohane. Laenuandmine äriühingutele toimub finantsvahendajate kaudu. Toetusi antakse sihtotstarbeliste üksuste kaudu, kellel on asjakohased vahendid ja suutlikkus, ning finantsvahendajate kaudu.

C.9. DETSENTRALISEERIMINE JA REGIONAALPOLIITIKA

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on edendada detsentraliseerimist institutsioonilisel ja seadusandlikul tasandil ning tugevdada regionaalpoliitika arengut. See aitab suurendada osalemist kohaliku tasandi otsustusprotsessis ning annab piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele võimaluse osaleda taastamis- ja ülesehitusprotsessis. Reformiga tugevdatakse ka nende üksuste, struktuuride ja süsteemide suutlikkust, mida hakatakse kasutama taastamis- ja ülesehitusprojektide kindlaksmääramiseks, rakendamiseks ja hindamiseks.

Reform 1. Detsentraliseerimise edendamine

Reformi eesmärk on luua raamistik kohaliku omavalitsuse muutmiseks prefektuuri tüüpi omavalitsusteks ning tagada volituste parem jaotus kohalike omavalitsuste ja täitevasutuste vahel.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub õigusakt kohaliku omavalitsuse muutmise kohta prefektuuri tüüpi ametiasutusteks, ja seda kohaldatakse 12 kuu jooksul alates sõjaseisukorra lõpetamisest või kaotamisest Ukrainas. Teiseks kiidetakse heaks ja avaldatakse uuring meetmete kohta, mis on vajalikud omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks. Kolmandaks jõustuvad kohalike omavalitsuste ja täitevasutuste vahel pädevuste parema jaotuse tagavad õigusaktid.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Kodanike suurem kaasamine kohaliku tasandi otsustusprotsessi

Reformi eesmärk on suurendada kodanike kaasatust ja aktiivset osalemist kohalikes otsustusprotsessides.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. Jõustub õigusakt avalikku poliitikat käsitlevate avalike konsultatsioonide kohta ja seda hakatakse kohaldama 12 kuu jooksul alates sõjaseisukorra lõpetamisest või kaotamisest Ukrainas. Õigusaktiga luuakse õiguslik mehhanism avaliku poliitika väljatöötamise ja rakendamise ajal kohaliku tähtsusega küsimusi käsitlevate avalike konsultatsioonide läbiviimiseks.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 3. Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine

Reformi eesmärk on viia regionaalpoliitika kooskõlla taastamis- ja ülesehituspüüdlustega, muutes regionaalarengu strateegiat ja arendades linnaplaneerimist kohalikul tasandil.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu riikliku regionaalarengu strateegia aastateks 2021–2027 muutmiseks vajalikud resolutsioonid. Teiseks võetakse vastu resolutsioon linnaplaneerimise arendamiseks kohalikul tasandil, et edendada linnaplaneerimise dokumentatsiooni digitaliseerimist.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajadusteks

Investeeringu eesmärk on toetada Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude, eelkõige kohaliku omavalitsuse taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajadusi.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vahearuande esitamist, millest nähtub, et vähemalt 5 % Ukraina rahastu esimese samba tagastamatust rahalisest toetusest on eraldatud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude, eelkõige kohalike omavalitsuste taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks aastatel 2024 ja 2025. Teiseks hõlmab see aruande esitamist, millest nähtub, et vähemalt 20 % Ukraina rahastu esimese samba tagastamatust rahalisest toetusest on eraldatud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude, eelkõige kohalike omavalitsuste taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks aastatel 2024, 2025, 2026 ja 2027.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
9.1	Reform 1. Detsentraliseerimise edendamine	Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformi käsitlevate õigusaktide jõustumine edasi lükatud kohaldamisega	1. kv	2025	Ukraina seaduse (mis käsitleb Ukraina kohalike omavalitsuste seaduse ja mõningate muude Ukraina õigusaktide muutmist seoses Ukraina täitevasutuste territoriaalse korralduse reformimisega) jõustumine 12 kuu jooksul pärast sõjaseisukorra lõpetamist või kaotamist Ukrainas. Teised õigusaktid seaduse rakendamiseks võetakse vastu pärast selle jõustumist. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – kohaliku omavalitsuse muutmise prefektuuri tüüpi omavalitsusteks, et luua tasakaalustatud süsteem kohalike omavalitsusorganite tegevuse õiguspärasuse tagamiseks; – keskvõimuorganite territoriaalsete organite koordineerimise tagamine riikliku poliitika rakendamisel piirkondlikul ja kohalikul tasandil.
9.2	Reform 1. Detsentraliseerimise edendamine	Ukraina kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi veebisaidil kohalikele omavalitsustele juriidilise isiku staatuse andmiseks vajalikke meetmeid käsitleva uuringu kinnitamine ja avaldamine	2. kv	2025	Territoriaalsetele kogukondadele juriidilise isiku staatuse andmise võimalust käsitleva uuringu tulemuste avaldamine Ukraina kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi ametlikus veebiportaal
9.3	Reform 1. Detsentraliseerimise edendamine	Kohalike omavalitsuste ja täitevasutuste vahel pädevuste parema jaotuse tagavate õigusaktide jõustumine	1. kv	2026	Ukraina kohaliku omavalitsuse seaduse ja valdkondlike seaduste muudatuste jõustumine. Eeldatakse, et need seadusandlikud muudatused i) parandavad subsidiaarsuse ja detsentraliseerimise põhimõtete alusel pädevuste jaotust kohalike omavalitsuste ja täitevasutuste vahel; ii) aitavad kõrvaldada pädevuste konflikte kesk-, piirkondlike, ringkondlike ja kohalike omavalitsuste eri tasandite vahel ning kohaliku omavalitsuse organites ning iii) soodustavad avalike teenuste nõuetekohast kvaliteeti kohalikul tasandil ja eelarvevahendite tõhusat kasutamist.

9.4	Reform 2. Kodanike suurem kaasamine kohaliku tasandi otsustusprotsessi	Avaliku korra üle peetavaid avalikke konsultatsioone käsitlevate õigusaktide jõustumine edasilükatud kohaldamisega	1. kv	2025	Ukraina avalike konsultatsioonide seaduse jõustumine ja selle kohaldamine 12 kuu jooksul alates sõjaseisukorra lõpetamise või kaotamise kuupäevast Ukrainas. Seadusega käivitatakse õiguslik mehhanism avaliku poliitika väljatöötamise ja rakendamise ajal avalike konsultatsioonide pidamiseks. Nendes konsultatsioonides käsitletakse kohaliku tähtsusega küsimusi, mis loob eeltingimused sidusaks, tulemuslikuks ja tõhusaks poliitika- ja otsustusprotsessiks.
9.5	Reform 3. Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine	Riikliku regionaalarengu strateegia aastateks 2021–2027 muutmiseks vajalike resolutsioonide vastuvõtmine	3. kv	2024	Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni (muudatused riigi regionaalarengu strateegias 2021–2027, mis kiideti heaks Ukraina ministrite kabineti 5. augusti 2020. aasta resolutsiooniga nr 695) vastuvõtmine. Resolutsioonis keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – mitmetasandilise valitsemise arendamine, regionaalarengu juhtimissüsteemi lähendamine ELi menetlustele ja parimatele tavadele; – partnerluste, omavalitsustevahelise, piirkondadevahelise ja piiriülese koostöö edendamine; – territoriaalsete kogukondade ja piirkondade institutsioonilise suutlikkuse arendamine projektijuhtimise, digitaliseerimise, korruptsioonivastase võitluse ja strateegilise planeerimise valdkonnas.
9.6	Reform 3. Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine	Kohaliku tasandi linnaplaneerimise arendamist käsitlevate resolutsioonide vastuvõtmine	4. kv	2024	Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide vastuvõtmine, millega kiidetakse heaks riigi tasandi linnaplaneerimiskatastri, ühtse riigi aadressiregistri, ühtse riikliku hoonete ja rajatiste registri ning ühtse riikliku haldusüksuste registri pidamise kord, ning selliste Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide muutmine, millega reguleeritakse elektrooniliste linnaplaneerimisdokumentide väljatöötamist, ühtse riikliku elektroonilise süsteemi pidamist ehitusvaldkonnas ning riigi registrite ja katastrite integreerimise ja teabevahetuse valdkonnas.
9.7	Investeering 1. Investeeringud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude	Vähemalt 5 % eraldamine üldisest tagastamatust rahalisest toetusest riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja	2. kv	2026	Vahearuanne, millest nähtub, et vähemalt 5 % tagastamatust rahalisest toetusest on eraldatud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude, eelkõige kohalike omavalitsuste taaste-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks.

	taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisv ajadusteks	moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks			
9.8	Investeering 1. Investeeringud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisv ajadusteks	Vähemalt 20 % eraldamine üldisest tagastamatust rahalisest toetusest riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks	4. kv	2027	Lõpparuanne, millest nähtub, et vähemalt 20 % tagastamatust toetusest on eraldatud Ukraina riigi tasandist madalama tasandi ametivõimude, eelkõige kohalike omavalitsuste taaste-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajaduste rahuldamiseks.

C.10. ENERGIASEKTOR

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on tugevdada Ukraina energiaspektori vastupidavust ja julgeolekut, et eelkõige hõlbustada üleminekut puhtale energiale, sealhulgas keskendudes energiatõhususe parandamise meetmetele, toetades erasektori investeeringuid taastuvenergiasse, edendades struktuurireforme ja lihtsustades Ukraina energiasüsteemi integreerimist ELi energiasüsteemiga.

Reform 1. Lõimitud riiklik energia- ja kliimakava

Reformi eesmärk on kiita heaks lõimitud riiklik energia- ja kliimakava (INECP), milles sätestatakse riiklikud kliimanetraalsuse eesmärgid, mille üldeesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb lõimitud riikliku energia- ja kliimakava vastuvõtmises.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 2. kvartaliks.

Reform 2. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks.

Reformi eesmärk on suurendada taastuvenergia osakaalu Ukraina energiaallikate jaotuses. Seda tehakse taastuvenergia turupõhise arendamise tingimuste parandamise kaudu.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see turupõhise taastuvenergia raamistiku kehtestamist kooskõlas ELi eeskirjadega, määrates kindlaks vajalikud menetlused ja dokumendid konkurentsil põhinevate enampakkumiste jaoks. Teiseks jõustuvad õigusaktid taastuvenergiasse tehtavate investeeringute loamenetluste lihtsustamise ja lühendamise kohta kooskõlas ELi eeskirjadega. Kolmandaks hõlmab reform tegevuskava väljatöötamist ja heakskiitmist taastuvenergia lisatasu eraldamiseks ülekandetasust.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 3. kvartaliks.

Reform 3. Elektrituru reform

Reformi eesmärk on parandada Ukraina energiaspektori õigusraamistikku, sealhulgas toetada Ukraina ja Euroopa turgude integreerimist.

Reform koosneb neljast vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad õigusaktid, millega võetakse üle elektrienergia integreerimise pakett. Teiseks jõustuvad õigusaktid, millega muudetakse elektriturul osalejate kaudse maksustamise korda, hõlbustades naaberriikide järgmise päeva ja päevasiseste turgude liitmist ning elektrienergia eksporti ja importi. Kolmandaks nimetatakse ametisse reguleeriva asutuse määratud uus elektriturukorraldaja. Neljandaks jõustuvad energia hulgimüügituru terviklikkust ja läbipaistvust käsitlevad teised õigusaktid.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 4. Elektri- ja maagaasihindade liberaliseerimine

Reformi eesmärk on panna alus hindade järkjärgulisele liberaliseerimisele, kui tingimused seda võimaldavad, tagades piisavad meetmed haavatavate leibkondade kaitsmiseks.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb gaasi- ja elektriturgude järkjärgulise liberaliseerimise tegevuskava vastuvõtmises, mis sisaldab konkreetseid samme ja ajakava, mida tuleb rakendada pärast sõjaseisukorra tühistamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 5. Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine

Reformi eesmärk on tugevdada energeetikasektorit reguleeriva asutuse sõltumatust ning tagada energia- ja kommunaalteenuste sektori turgude tõhus toimimine ja areng.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad seadusemuudatused, millega vabastatakse energeetikasektorit reguleeriva asutuse otsused vastavalt asjakohaste ELi direktiivide nõuetele riiklikust registreerimiskorrast. Teiseks jõustuvad seadusandlikud muudatused, millega täpsustatakse reguleeriva asutuse eristaatust vastavalt asjakohastele ELi direktiividele.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 6. Kaugkütte tõhususe parandamine

Reformi eesmärk on parandada kaugküttesektorit ja tugevdada integreeritud energiasüsteemi vastupanuvõimet, sealhulgas parandades õigusraamistikku ja toetades kütteettevõtete moderniseerimist.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks tühistab Ukraina kütte ja sooja vee tariifide tõusule kehtestatud moratooriumi. Teiseks võetakse vastu riiklik sihtotstarbeline soojusenergiat tootvate ettevõtete ajakohastamise majandusprogramm aastani 2030, et parandada soojavarustusteenuseid, toetada energiasektori rohepööret ja tugevdada juhtimist. Kolmandaks jõustuvad õigusaktid, millega toetatakse tõhusa ja kestliku kaugkütte arengut selgete võrku ühendumist ja sellest eraldumist ning üksikute küttealajaamade kortermajadesse paigaldamise korra täiustamist käsitlevate eeskirjade abil.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 7. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine

Reformi eesmärk on parandada energiasäästlikkust ja toetada energiatarbimise vähendamist, rakendades energiatõhususe parandamise meetmeid avalikus sektoris, keskendudes üldkasutatavatele hoonetele ning hoonete ja toodete riigihangetele.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu hoonete soojapidavuse parandamise strateegia kuni aastani 2050 ja kaasneva tegevuskava, mille eesmärk on parandada hoonete energiatõhusust. Teiseks võtab Ukraina vastu õigusaktid, millega kehtestatakse hoonete ja ka ELi energiamärgistuse õigusaktidega hõlmatud toodete energiatõhususe miinimumtasemed ning sätestatakse ELi energiamärgistuse õigusaktidega hõlmatud toodete energiatõhususe tasemete klassid. Kolmandaks kehtestab Ukraina riigihangete kohustuslike kriteeriumidena energiatõhususe miinimumtasemed hoonetele ja ELi energiamärgistuse ja ökodisainiga hõlmatud toodetele.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 1. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud energiataristusse

Selle investeeringu eesmärk on rahastada elutähtsat energiataristut, et tagada energiapuudust, pöörates suurt tähelepanu energiatõhususele ja taastuvate energiaallikate arendamisele.

Investeering koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab vähemalt 550 miljoni euro eraldamist jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) 2026. ja 2027. aastal energiainvesteeringuteks, Ukraina energiataristu tugevdamiseks, sealhulgas piirkondlikul tasandil, keskendudes kaugkütte, üldkasutatavate hoonete ja elamusektori energiatõhususe parandamisele, Ukraina taristu füüsilisele kaitsele ja taastuvate energiaallikate arendamisele.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
10.1	Reform 1. Lõimitud riiklik energia- ja kliimakava	Lõimitud riikliku energia- ja kliimakava vastuvõtmine	2. kv	2024	Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine lõimitud riikliku energia- ja kliimakava heakskiitmise kohta, et kehtestada riiklikud kliimaneutraalsuse eesmärgid ja tagada asjakohane kavandamine pärast energiaühenduse soovitude nõuetekohast arvessevõtmist. Kavas määratakse kindlaks eesmärgid, mis tuleb saavutada 2030. aastaks: – kasvuhoonegaaside heite vähendamine, sealhulgas turupõhiste CO ₂ maksustamise mehhanismide kaudu; – taastuvate energiaallikate osakaal summaarses lõppenergia tarbimises; – energia säästmine energia lõpptarbimises.
10.2	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks	Taastuvenergia turupõhise raamistiku kehtestamine	4. kv	2024	Turupõhise õigusliku ja reguleeriva raamistiku jõustumine investeerimiseks taastuvatesse energiaallikatesse kooskõlas ELi eeskirjadega, nimelt konkurentsipõhiste enampakkumiste jaoks vajalik kord ja dokumendid. Lisatakse järgmine seadusandlik akt/muudetakse seda: Ministrite kabineti resolutsioon, millega muudetakse ministrite kabineti 29. detsembri 2019. aasta resolutsiooni nr 1175 toetuskvootide jaotamiseks korraldatavate enampakkumiste korra täiustamise kohta
10.3	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks	Taastuvenergiasse tehtavate investeeringute loamenetluste parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	3. kv	2026	Jõustuvad õigusaktid, mis käsitlevad taastuvenergiasse investeerimise loamenetluste lühendamist kooskõlas ELi eeskirjadega.
10.4	Reform 2. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks	Taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine	2. kv	2025	Taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine, täpsustades vajalikud õigusaktid ja rakendamistingimused.

10.5	Reform 3. Elektrituru reform	Elektrienergia integreerimise paketi ülevõtmise seaduse jõustumine	4. kv	2025	Elektrienergia integreerimise paketi ülevõtmise seaduse jõustumine, millega viiakse Ukraina õigusaktid kooskõlla 2022. aasta detsembris energiaühenduse õigustikku inkorporeeritud elektrienergia integreerimise paketiga. Elektrienergia integreerimise paketiga lähendatakse õigusakte kooskõlas järgmiste õigusaktide ning võrgueeskirjade ja suunistega: – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud); – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturгу (uuesti sõnastatud); – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/941, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/89/EÜ; – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/942, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (uuesti sõnastatud). – viie võrgueeskirja ja suunise kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad eri turusegmentide ja süsteemi toimimise kohta: – komisjoni 26. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1719, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri; – komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised; – komisjoni 23. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2195, millega kehtestatakse elektrisüsteemi tasakaalustamise eeskiri; – komisjoni 2. augusti 2017. aasta määrus (EL) 2017/1485, millega kehtestatakse elektri ülekandesüsteemi käidueskiri; – komisjoni 24. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2196, millega kehtestatakse elektrivõrgu hädaolukorra ja taastamise eeskiri.
------	---------------------------------	---	----------	------	--

10.6	Reform 3. Elektrituru reform	Elektriturul osalejate maksustamise tingimuste muutmist käsitlevate õigusaktide jõustumine	2. kv	2026	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse elektriturul osalejate kaudse maksustamise korda, et hõlbustada järgmise päeva ja päevasiseste turgude liitmist naaberriikide järgmise päeva turgude ja päevasiseste turgudega ning elektrienergia ekspordi ja impordiga seotud toiminguid Euroopa Liidu Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta otsusega nr D/2022/03/MC-EnC kehtestatud energiaühenduse õigusaktide rakendamise raames, nimelt muuta Ukraina maksuseadustikku ja muuta Ukraina tolliseadustikku, et võimaldada turgude integreerimist ja turgude liitmist. Konkreetsete õigusaktide loetelu viimistletakse pärast elektrienergia integreerimise paketi ülevõtmise alusseaduse vastuvõtmist.
10.7	Reform 3. Elektrituru reform	Uue elektriturukorraldaja määramine	4. kv	2025	Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni (NEURC) määratud elektriturukorraldaja ametisse nimetamine.
10.8	Reform 3. Elektrituru reform	Energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrust käsitlevate teisest õigusaktide jõustumine	3. kv	2024	Energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrust käsitlevate teisest õigusaktide jõustumine. NEURC kiidab heaks järgmised menetlused ja nõuded: – andmete edastamise halduri staatuse saamise, peatamise ja lõpetamise kord; – siseteabeplatvormide toimimise kord; – nõuded energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks; – energia hulgimüügitoodetega seotud majandus- ja kaubandustehinguid käsitleva teabe esitamise kord. Volituste ettevalmistamine, et töötada välja infosüsteem, millega määratakse kindlaks NEURCi järgmised funktsioonid: – süsteem integreeritakse turuosaliste, siseteabeplatvormide ja andmeedastuse haldurite süsteemidega ning see tuvastab kuritarvitamisele viitava teabe.

10.9	Reform 4. Elektri- ja maagaasihindade liberaliseerimine	Pärast sõjaseisukorra lõppemist rakendatava gaasi- ja elektrituru järkjärgulise liberaliseerimise tegevuskava vastuvõtmine	2. kv	2026	Ukraina ministrite kabinet võtab vastu gaasi- ja elektrituru järkjärgulise liberaliseerimise tegevuskava koos sammude ja ajakavaga, mida rakendatakse pärast sõjaseisukorra lõppemist. Tegevuskava põhineb tehnilisel analüüsil, et mõista sektori finantsolukorda. Tegevuskavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – vajalikud sammud avaliku sektori organisatsioonide reformimiseks, et liberaliseerida pärast sõjaseisukorra tühistamist järk-järgult turuhinnad; – sammude, millega tagatakse haavatavate tarbijate piisav kaitse pärast kodumajapidamiste hindade liberaliseerimist, sealhulgas haavatavate tarbijate toetussüsteemi uus ülesehitus, mis parandab meetmete sihipärasust ja tagab piisava kaitse, ning ettevalmistavad sammud, mida tuleb astuda enne sõjaseisukorra lõppu, näiteks haavatava elanikkonna kindlaksmääramine ja sellega seotud digitaalne lahendus.
10.10	Reform 5. Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine	Riikliku energeetikasektori reguleeriva komisjoni sõltumatust tagavate õigusaktide jõustumine	4. kv	2024	24. augusti 2023. aasta seaduse nr 3354-IX (õigusloometegevuse kohta) jõustumine, millega vabastatakse riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni otsused, mis on reguleerivad õigusaktid, seadusega ette nähtud riiklikust registreerimismenetlusest. Nendes muudatustes keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – järelevalveorgani sõltumatuse tagamine, nagu nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ; – Ukraina riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitleva seaduse artikli 5 rakendamine, millega keelatakse riigiasutustel sekkuda reguleeriva asutuse tegevusse.

10.11	Reform 5. Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine	Riiklikku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitlevasse Ukraina seadusesse tehtud muudatuste jõustumine	4. kv	2025	Riiklikku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitlevasse Ukraina seadusesse tehtud muudatuste ja muude õigusaktide jõustumine, milles nähakse ette eristaatus järelevalveorgani sõltumatuse tagamiseks, nagu nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ.
10.12	Reform 6. Kaugkütte tõhususe parandamine	Kütte ja sooja vee hinna tõusule kehtestatud moratooriumi tühistamine	4. kv	2025	Seadusega nr 2479-IX (Maagaasituru ja soojuste tarnimise valdkonna suhete eripärade kohta sõjaseisukorra ajal ning nende toimimise taastamine tulevikus) kehtestatud moratooriumi tühistamine, et soojus- ja soojaveetariifid kajastaksid kulusid.
10.13	Reform 6. Kaugkütte tõhususe parandamine	Soojusenergiat tootvate ettevõtete ajakohastamise riikliku majandusprogrammi aastani 2030 vastuvõtmine	4. kv	2025	Soojusenergiat tootvate ettevõtete ajakohastamise riikliku majandusprogrammi aastani 2030 vastuvõtmine ministrite kabineti poolt. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – meetmete kindlaksmääramine, et parandada küttega varustamise teenuste vastupidavust, kvaliteeti ja kättesaadavust; – selliste meetmete kindlaksmääramine, millega toetatakse CO ₂ heite vähendamist, kasvuhoonegaaside heite vähendamist ja taastuvate energiaallikate kasutamise laiendamist; – meetmete pakkumine, et tugevdada kohalike omavalitsuste juhtimis- ja haldusoskusi kaugküttesektoris.
10.14	Reform 6. Kaugkütte tõhususe parandamine	Tõhusa ja säästlikuma kaugkütte arendamist toetavate õigusaktide jõustumine	3. kv	2025	Ukraina mõnede tõhusa ja säästlikuma kaugkütte arendamist toetavate seaduste muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – selgete eeskirjade kehtestamine võrguga ühendumise / võrgust eraldumise kohta, kaugküttesüsteemide arengu prioriteetsete piirkondade kohta; – kortermajades individuaalsete küttealajaamade paigaldamise korra parandamine, et tagada nõuetekohane kaugjuhtimine ja nõudluse

					juhtimine.
10.15	Reform 7. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Hoonete soojapidavuse parandamise strateegia aastani 2050 ja tegevuskava vastuvõtmine	2. kv	2024	Hoonete soojapidavuse parandamise strateegia aastani 2050 heakskiitmist käsitleva õigusakti ja strateegia tegevuskava vastuvõtmine Ukraina ministrite kabineti poolt, et võtta kasutusele turupõhised rahastamisvahendid ja stiimulid ja mis sisaldavad tegevuskava koos poliitikameetmetega, sealhulgas selliste poliitikameetmetega, mille eesmärk on toetada liginullenergiahoonete kasutuselevõttu.
10.16	Reform 7. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Hoonete energiatõhususe miinimumtasemete kehtestamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine	3. kv	2026	Ukraina ministrite kabinet võtab vastu õigusaktid, millega kehtestatakse hoonete ja ka ELi ökodisaini alaste õigusaktidega hõlmatud toodete energiatõhususe miinimumtasemed, ning kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeerium võtab vastu õigusaktid, millega kehtestatakse energiatõhususe tasemete klassid ELi energiamärgistuse õigusaktidega hõlmatud toodetele.
10.17	Reform 7. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine ja riigihankemenetluste parandamine	Energiamärgistuse ja ökodisaini nõudeid kui riigihangetes kohustuslike miinimumkriteeriume käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine	1. kv	2027	Majandusministeeriumi õigusaktide vastuvõtmine, mis käsitlevad nende ministrite kabineti ning kogukondade, territooriumide ja taristu arendamise ministeeriumi poolt vastu võetud õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad energiamärgistuse ja ökodisaini nõudeid kohustuslike miinimumkriteeriumidena riigihangetes. Nende nõuetega kehtestatakse hoonete ja riiklike standarditega hõlmatud toodete energiatõhususe miinimumtase, mis on kooskõlas ELi energiamärgistuse ja ökodisaini õigusaktidega. Määruse sisu edastatakse riigihangete valdkonna tellijatele.
10.18	Investeering 1. Investeeringud energiataristusse	Vähemalt 550 miljoni euro väärtuses investeeringuid energiataristusse	4. kv	2027	Valitsuse aruanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 550 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) Ukraina energiataristu tugevdamiseks, sealhulgas piirkondlikul tasandil (osana näitajast 9.8), muu hulgas järgmistel eesmärkidel: – kaugkütte energiatõhususe parandamine kooskõlas soojusenergiat tootvate ettevõtete ajakohastamise riikliku majandusprogrammiga aastani 2030; – rahaline toetus energiatõhususe fondile, et toetada energiatõhususe

				parandamist elamusektoris; – üldkasutatavate hoonete energiatõhususe parandamine kooskõlas hoonete soojustussüsteemide moderniseerimise strateegiaga aastani 2050; – Ukraina energiataristu füüsiline kaitse; – taastuvate energiaallikate arendamise toetamine kooskõlas uue taastuenergia turupõhise raamistikuga ja väga paindliku võimsuse väljaarendamiseks.
--	--	--	--	--

C.11. TRANSPORT

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on ajakohastada ja reformida Ukraina transpordisektorit. Selle eesmärk on parandada ühendusi ELi ja Moldova Vabariigiga ning toetada konkurentsivõimelise ja tõhusa transpordisüsteemi arendamist kooskõlas ELi poliitika ja standarditega.

Reform 1. Transpordisektori terviklik planeerimine

Reformi eesmärk on vaadata läbi transpordisektori peamine strateegiline dokument.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb Ukraina läbivaadatud riikliku transpordistrateegia aastani 2030 vastuvõtmises.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Reform 2. Ukraina ekspordilogistika potentsiaali arendamine

Reformi eesmärk on toetada olemasoleva piiripunktide võrgustiku ajakohastamist ja suutlikkuse suurendamist, et hõlbustada Ukraina piiriülese transpordivajaduse rahuldamist ELi ja Moldova Vabariigiga.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030 vastuvõtmises.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 4. kvartaliks.

Reform 3. Raudteetranspordi sektori liberaliseerimine

Reformi eesmärk on luua konkurentsivõimeline raudteeturg, mis vastab ELi standarditele.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub raudteeseadus, mis on kooskõlas ELi raudteeõigustikuga, ja algab sätete osaline kohaldamine. Teiseks võetakse vastu määrused seaduse rakendamiseks.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

Reform 4. Veetranspordi- ja sadamateenuste parandamine

Reformi eesmärk on tagada, et Ukraina täidaks paremini rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid kohustusi kaubalaevanduse valdkonnas, ning suurendada konkurentsi sadamateenuste valdkonnas.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad kaubalaevandust ja siseveetransporti käsitlevad õigusaktid. Teiseks muudetakse kehtivaid riiklikke õigusakte, et tagada täielik vastavus ELi määruse (EL) 2017/352 (sadamateenuste kohta) sätetele.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 1. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud transporditaristusse

Investeeringu eesmärk on taastada kahjustatud ja hävitatud transporditaristu.

Investeering koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab vähemalt 350 miljoni euro suurust eelarvet jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) aastatel 2026–2027, et ehitada, rekonstrueerida, taastada, ajakohastada ja uuendada kahjustatud ja hävitatud transporditaristu rajatise, muu hulgas raudteede, mere- ja siseveetranspordi, maanteede, lennunduse ja piiripunktide sektoris.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
11.1	Reform 1. Transpordisektori terviklik planeerimine	Ukraina läbivaadatud riikliku transpordistrateegia aastani 2030 vastuvõtmine	4. kv	2024	Ukraina riikliku transpordistrateegia aastani 2030 ajakohastamist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – konkurentsivõimelise ja tõhusa transpordisüsteemi ülesehitamine ja arendamine kooskõlas ELi poliitika ja standarditega, eelkõige seoses üleeuroopaliste transpordivõrkudega ning transpordisektori CO ₂ heite vähendamise eesmärkidega, mis on sätestatud rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil (sealhulgas TEN-T võrgu näitlikele kaartidele kantud raudtee-, maantee- ja siseveeteede arendamise, transpordisüsteemide haldamise digitaliseerimise jms kaudu); – kvaliteetne reisijatevedu ja takistusteta liikuvus; – inimestele ja keskkonnale ohutu, säästev ja energiatõhus transport.
11.2	Reform 2. Ukraina ekspordilogistika potentsiaali arendamine	ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030 vastuvõtmine	4. kv	2024	ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030 vastuvõtmine. Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – piiripunktide ülesehitamine Poola, Slovakkia, Ungari ja Rumeenia piiril; – teenindusalade võrgustiku loomine; – piiriületuskorra lihtsustamine (digitaliseerimine ja ühiskontrolli kehtestamine) kooskõlas ELi standarditega.

11.3	Reform 3. Raudteetranspordi sektori liberaliseerimine	Raudteetranspordi seaduse jõustumine koos sätete osalise kohaldamisega	4. kv	2025	ELi raudteeõigustikuga vastavusse viidud Ukraina raudteetranspordi seaduse jõustumine, koos sätete osalise kohaldamisega. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – õiguslike tingimuste loomine konkurentsivõimelise reisijate- ja kaubaveoturu toimimiseks, eelkõige tagades raudtee-ettevõtjatele võrdse juurdepääsu raudteetaristule; – selliste uute riigiasutuste loomine kooskõlas ELi õigusaktidega, mis teostavad konkurentsivõimelise transpordituru avalikku haldust (reguleeriv asutus ja ohutusasutus); – taristuettevõtja ja raudtee-ettevõtjate funktsionaalne eraldamine; – ohutusjuhtimise süsteemi kasutuselevõtmine; – raudteeõnnetuste tehnilise uurimise kehtestamine; – tehniliste normide õigusliku aluse loomine, et tagada koostalitlusvõime (raudteetranspordi suutlikkus tagada transpordi ohutus); – uus lähenemisviis sotsiaalselt olulise transpordi (avaliku teenindamise kohustus) tagamisele.
11.4	Reform 3. Raudteetranspordi sektori liberaliseerimine	Raudteetranspordi käsitlevate õigusaktide rakendamise põhimääruste vastuvõtmine	4. kv	2027	Alusaktide (määruste) vastuvõtmine Ukraina raudteetranspordi seaduse rakendamiseks. Määrustega kehtestatakse raudteetranspordituru toimimise mehhanismid ja neis keskendutakse eelkõige võrdsele juurdepääsule raudteetaristule, raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade andmisele, ohutusjuhtimissüsteemidele, sotsiaalselt olulise reisijateveo (avaliku teenindamise kohustus) korraldamise korrale.
11.5	Reform 4. Veetranspordi- ja sadamateenuste parandamine	Kaubalaevandust ja siseveetranspordi käsitlevate õigusaktide jõustumine	2. kv	2026	Ukraina teatavate, kaubalaevandust ja siseveetranspordi käsitlevate õigusaktide muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – territoriaalmeres, sisemeres, meresadamates ja siseveeteedel navigeerimise ohutuse tagamise põhimõtete kindlaksmääramine ja reguleerimine; – laevade ja meresadamate rahvusvahelise kaitse korra rakendamismehhanismi täiustamine; – meresadamas olevate laevade kontrollimise üksikasjaliku mehhanismi määratlemine; – riiklikku mere- ja siseveetranspordi- ning laevanduspoliitikat rakendava keske täitevorgani ülesannete läbivaatamine kaubalaevanduse seadustiku, Ukraina transpordi-, siseveetranspordi- ja meresadamate seaduse alusel, et kõrvaldada õigusnormide

					dubleerimine ja muuta pädevuste jaotus selgemaks, eelkõige koos keskse täitevorganiga, kes tagab riikliku mere- ja siseveetranspordi poliitika kujundamise ja rakendamise; – halduskorra lihtsustamine, riigiasutuste volituste selgem loetelu, tarbetute haldustõkete, dokumentide jms kõrvaldamine.
11.6	Reform 4. Veetranspordi- ja sadamateenuste parandamine	Täieliku kooskõla tagamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2017. aasta määrusega (EL) 2017/352, millega luuakse sadamateenuse osutamise raamistik ja sadamate finantslähbipaistvuse ühised normid	1. kv	2027	Kehtivate riiklike (teiseste) õigusaktide läbivaatamine ja muutmine täieliku kooskõla tagamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2017. aasta määrusega (EL) 2017/352, millega luuakse sadamateenuse osutamise raamistik ja sadamate finantslähbipaistvuse ühised normid
11.7	Investeering 1. Investeeringud transporditaristusse	Vähemalt 350 miljoni euro väärtuses investeeringuid transporditaristusse	4. kv	2027	Valitsuse aruanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor vähemalt 350 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis), et ehitada, rekonstrueerida, taastada, ajakohastada ja uuendada kahjustatud ja hävitatud transporditaristu rajatisi kooskõlas Ukraina riikliku transpordistrateegiaga aastani 2030, sealhulgas mõned vahendid, mis suunatakse piirkondlikule tasandile (osa näitajast 9.8), muu hulgas järgmistes sektorites: – raudteed (kooskõlas Ukraina uute raudteetransporti käsitlevate õigusaktidega); – mere- ja siseveetransport (kooskõlas uute õigusaktidega kaubalaevanduse ja siseveetranspordi kohta); – maanteed; – lennundus; – piiriületuspunktid (kooskõlas ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegiaga aastani 2030).

C.12. PÕLLUMAJANDUSLIK TOIDUTÖÖSTUS

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on toetada Ukraina põllumajandusliku toidutööstuse tugevdamist paralleelselt selle õigusraamistiku edasise ühtlustamisega ELi õigustikuga.

Reform 1. Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusse viimine ELiga

Reformi eesmärk on töötada välja strateegilised riiklikud prioriteedid, sealhulgas jätkuv ühtlustamine ELi tavade, normide ja eeskirjadega.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030. Teiseks luuakse põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk, mis võimaldab jälgida olukorda põllumajandussektoris.

Reform peaks jõudma lõpule 2027. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Toimiva maaturu tagamine

Reformi eesmärk on parandada maaturu toimimist.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. Luuakse automaatne süsteem maasuhete avalikuks seireks ja geoinfosüsteem maa massiliseks hindamiseks.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 3. Investeeringusprogrammide haldamiseks loodud institutsioonilise ja halduskorralduse parandamine

Reformi eesmärk on parandada põllumajandusliku toidutööstuse avaliku sektori finantstoetuskavade haldust.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab selliste õigusaktide jõustumist, milles keskendutakse avaliku sektori toetusmeetmete, sealhulgas väikestele põllumajandustootjatele mõeldud toetusmeetmete ülesehitusele ning tulevastele rahastamisvahenditele ja süsteemi digitaliseerimisele elektrooniliste dokumendihaldussüsteemide kaudu, ning see tagab, et riigi toetust saab suunata ainult riiklikus põllumajandusregistris registreeritud toetusesaajatele.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

Reform 4. Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine

Reformi eesmärk on ametliku avaliku põllumajandusettevõtete registri (st riikliku põllumajandusregistri) formaliseerimine ja täiustamine.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub seadus, millega tunnustatakse riiklikku põllumajandusregistrit põllumajanduspoliitika ja toiduga kindlustatuse valdkonna ametliku elektroonilise registrina. Teiseks avaldatakse aruanne, milles kirjeldatakse üksikasjalikult riigi toetuse rakendamist riikliku põllumajandusregistri kaudu.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 5. Niisutussüsteemide pikaajaline arendamine, et suurendada sektori vastupanuvõimet kliimamuutustele

Reformi eesmärk on tagada niisutustaristu kestlik pikaajaline kavandamine, et suurendada põllumajandusliku toidutööstuse vastupidavust kliimamuutuste kontekstis.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See hõlmab pikaajalise kava vastuvõtmist, milles sätestatakse Ukraina niisutussüsteemide arendamise peamised valdkonnad ja põhimõtted.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 6. Maa ja veekogude demineerimine

Reformi eesmärk on töötada välja riiklik strateegia, milles kirjeldatakse Ukraina demineerimispuudluste põhikomponente.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb miinivastase tegevuse strateegia vastuvõtmises.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 2. kvartaliks.

Investeering 1. Investeeringud demineerimisse

Investeeringu eesmärk on toetada põllumajandusliku toidutööstuse tootjaid demineerimisega tegelemisel.

Investeering koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks hõlmab see vähemalt 75 miljoni eurost eelarvet jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) põllumajandusliku toidutööstuse tootjatele demineerimiskulude katmiseks aastatel 2024–2025. Teiseks hõlmab see vähemalt 150 miljoni eurost eelarvet jooksevhindades (Ukraina grivna ekvivalendis) põllumajandusliku toidutööstuse tootjatele demineerimiskulude katmiseks aastatel 2024–2027.

Investeering peaks jõudma lõpule 2027. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
12.1	Reform 1. Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusse viimine ELi poliitikaga	Põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030 vastuvõtmine	4. kv	2024	Põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030 vastuvõtmine Strateegia keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – Ukraina põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika kohandamine ELiga ühinemise eelse konteksti ja Ukrainale erilist muret valmistavate valdkondadega, nagu maareform, niisutamine, sõjast taastamine ja arengutoetus; – institutsioonide tugevdamine ja suutlikkuse suurendamine vajalike süsteemide väljatöötamiseks; – põllumajandusliku toidutööstuse ning sanitaar- ja füto-sanitaarmedetite õigusaktide ja suutlikkuse ELi standarditega ühtlustamise protsessi kiirendamine; – väiketootjate ja maakogukondade arengu edendamine; – keskkonna- ja kliimameetmete lähtestsenaariumite ja eesmärkide määratlemine, tõendipõhise programmitöö ning usaldusväärse finantsjuhtimis- ja kontrollisuutlikkuse loomine.
12.2	Reform 1. Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusse viimine ELi poliitikaga	Põllumajandusliku kestlikkuse andmehõrgu (FSDN) süsteemi loomine	1. kv	2027	Põllumajanduspoliitika ministeeriumi raames loodav ELi põllumajandusettevõtte kestlikkuse andmehõrg (FSDN) on loodud ja toimib. Süsteem võimaldab jälgida olukorda põllumajandussektoris ja teha teadlikke otsuseid riigi toetuse eraldamise kohta põllumajandustootjatele.
12.3	Reform 2. Toimiva maaturu tagamine	Maasuhete avaliku järelevalve automatiseeritud süsteemi loomine	1. kv	2025	Kasutusele on võetud maasuhete riikliku järelevalve automatiseeritud süsteem, mis toimib riikliku maakatastri pidamise raames. Riikliku maakatastri tarkvara osana on kasutusele võetud geoinfosüsteem maa massiliseks hindamiseks.
12.4	Reform 3. Investeeringisprogrammide haldamiseks loodud institutsioonilise ja	Ukraina põllumajandusele antavat avaliku sektori toetust käsitlevate õigusaktide jõustumine	3. kv	2025	Riigi toetust Ukraina põllumajandusele käsitleva seaduse muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – tulevaste avaliku sektori toetusmeetmete, sealhulgas valitud sektorites tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude (SWOT) analüüsi põhjal võetavate toetusmeetmete väljatöötamine, mis on kooskõlas ELi standardite ja ELi õigustikuga; – põllumajanduslikku tootmist toetavate meetmete kavandamine väikestes

	halduskorralduse parandamine				põllumajandusettevõtetes erainvesteeringute tegemiseks (põllumajandustootjate füüsilistesse varadesse, mida kasutatakse töötlemiseks ja turustamiseks); – tulevaste finantsinstrumentide (sealhulgas krediidigarantiid) kavandamine kõigi põllumajandusettevõtete kategooriate jaoks koostöös rahvusvaheliste finantsasutustega; – digitaliseerimine elektrooniliste dokumendihaldussüsteemide kaudu; – riigi toetus on suunatud üksnes neile toetusesaajatele, kes on kantud riiklikku põllumajandusregistrisse, millel on juurdepääs elektroonilistele registritele (sh maakataster, kinnistusregister, loomaregister).
12.5	Reform 4. Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine	Riiklikku põllumajandusregistrit käsitlevate õigusaktide jõustumine	4. kv	2024	Riiklikku põllumajandusregistrit käsitleva seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – riiklikku põllumajandusregistrit (SAR) tunnustatakse ametliku elektroonilise registrina põllumajanduspoliitika ja toiduga kindlustatuse valdkonnas ning reguleeritakse selle kohustuslikke elemente, nagu registri haldamise kord, andmete määratlus, kolmandate isikute juurdepääs; – SARi katvust laiendatakse, et registreerida ja lisada teave sidusrühmade kohta kogu põllumajanduse väärtusahela ulatuses, nagu põllumajandustootjad, toidutöötajad, veekasutajad; – SARi funktsioone laiendatakse, mis on rahalise abi eeltingimuseks ja võimaldab sihipäraselt suunata tehnilist abi, osutada muid haldusteenuseid ja võtta kasutusele analüütilise teabe; – registreerimine SARis on eeltingimus mis tahes liiki riikliku toetuse saamiseks põllumajanduslikus toidutööstuses; – SARi kaudu rakendatakse kohustust avaldada sektori mis tahes riiklike toetusprogrammide toetusesaajate register.
12.6	Reform 4. Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine	Riigi toetuse rakendamist käsitleva aruande avaldamine riikliku põllumajandusregistri kaudu	1. kv	2026	Esitatakse riikliku põllumajandusregistri (SAR) kaudu antava riikliku toetuse rakendamise aruanne, millest nähtub, et vähemalt 80 % 2025. aastal põllumajandustootjatele antud riiklikest toetusest anti SARi kaudu.

12.7	Reform 5. Niisutussüsteemide pikaajaline arendamine, et suurendada sektori vastupanuvõimet kliimamuutustele	Niisutussüsteemi pikaajalise kava vastuvõtmine	1. kv	2025	Niisutussüsteemi pikaajalise arengukava vastuvõtmine. Kavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – niisutussektori prioriteedid, mis põhinevad täieliku majandusliku kasu analüüsil; – vastavusse viimine veesektori strateegia ja vesikonnapõhise veemajanduse põhimõtetega; – vajalike riiklike ja muude investeeringute näidustus ning vajadus edasise erastamise järele; – sektori juhtimis-/haldusmõõde; – iga taastamis- või ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine kooskõlas ELi soovitusel keskkonnamõju hindamise, keskkonnamõju strateegilise hindamise ja Ukraina selle valdkonna õigusaktidega.
12.8	Reform 6. Maa ja veekogude demineerimine	Miinivastast tegevust aastani 2033 käsitleva strateegilise dokumendi vastuvõtmine	2. kv	2024	Õigusakti vastuvõtmine miinivastase tegevuse strateegilise dokumendi heakskiitmise kohta ajavahemikuks kuni 2033. aastani (Ukraina ministrite kabineti või Ukraina presidendi õigusakt). Õigusaktis keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – miinivastase tegevuse valdkonna juhtimine; – miinivastase tegevuse läbiviijate tõhususe toetamine; – õnnetusjuhtumite ärahoidmine; – igakülgne abi ohvritele; – innovatsioon; – sooline tasakaal ja esindatus; – eraturu arendamine; – tõhus ja läbipaistev koordineerimine rahastajatega; – miinivastase tegevuse ülesannete prioriseerimise süsteemi loomine.
12.9	Investeering 1. Investeeringud demineerimisse	Vähemalt 75 miljoni euro väärtuses investeeringuid põllumajandusmaa demineerimisse	2. kv	2026	Valitsuse vahearuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024. ja 2025. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor põllumajandusliku toidutööstuse tootjatele vähemalt 75 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) demineerimiskulude katmiseks.
12.10	Investeering 1. Investeeringud demineerimisse	Vähemalt 150 miljoni euro väärtuses investeeringuid põllumajandusmaa demineerimisse	4. kv	2027	Valitsuse lõpparuanne (või riigikassa aruanne), millest nähtub, et 2024., 2025., 2026. ja 2027. aasta riigieelarves eraldas valitsemissektor põllumajandusliku toidutööstuse tootjatele vähemalt 150 miljonit eurot (Ukraina grivna ekvivalendis) demineerimiskulude katmiseks.

C.13. KRIITILISTE TÄHTSUSEGA TOORAINETE HALDAMINE

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on toetada Ukraina kriitilise tähtsusega toorainete sektori edasist arengut kooskõlas nii majanduslike kui ka kestlikkuse eesmärkidega. Selles keskendutakse strateegilise planeerimise ja halduskorra parandamisele.

Reform 1. Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine.

Reformi eesmärk on meelitada ligi investeeringuid kriitiliste toorainete kaevandamisse ja töötlemisse.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustub Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030 muutmise seadus, millega luuakse geoloogiliste alade riiklik hüvitusfond ja määratakse kindlaks sektori strateegilised suunad. Teiseks avaldatakse ja tehakse investoritele kättesaadavaks Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruanne, milles kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsiooni.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 3. kvartaliks.

Reform 2. Halduskorra parandamine.

Reformi eesmärk on optimeerida korda ja vähendada potentsiaalsete investorite halduskoormust. Peamine eesmärk on suurendada uute investeerimisotsuste läbipaistvust, kiirust ja kulutõhusust.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks avaldatakse kriitiliste toorainete kaevandamise investeerimisprojektide register. Teiseks algatatakse toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvahelised hanked, milles kasutatakse valitsuse poolt kokku lepitud ja avalikustatud näidistingimusi. Kolmandaks töötatakse välja ja käivitatakse aluspinnase kasutajate e-kabinet, millel on täiendavad funktsioonid.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 2. kvartaliks.

Reform 3. Moodsate kaevandamistehnoloogiate kasutamine ja Ukraina integreerimine tänapäevastesse töötlemise väärtusahelatesse

Reformi eesmärk on suurendada kriitilise tähtsusega toorainete sektoris keskkonna-, sotsiaal- ja äriühingu üldjuhtimise tavade läbipaistvust.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb uuringu avaldamises, milles hinnatakse kehtivaid, kaevandussektori keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalast aruandlust käsitlevaid õigusakte.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
13.1	Reform 1. Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine	Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030 läbivaatamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	4. kv	2024	Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030 muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – geoloogiliste alade riikliku hüvitusfondi loomine; – kaevandamispiirkonna eesmärkide prioriseerimine kooskõlas ELi strateegiatega; – strateegiliste ja kriitiliste toorainete mõistete, nende varustuskindluse taseme korrapärase meetodilise riskihindamise vajaduse ning partnerriikide rühma määratlemine.
13.2	Reform 1. Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine	Ukraina kriitiliste toorainete reservide kontrollimist käsitleva aruande avaldamine	3. kv	2025	Avaldatakse ja tehakse investoritele kättesaadavaks Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruande, milles kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsioonisüsteemi.
13.3	Reform 2. Haldusmenetluste parandamine	Kriitiliste toorainete kaevandamise investeeringuprojektide registri avaldamine	2. kv	2025	Kriitiliste toorainete kaevandamise investeeringuprojektide registri avaldamine.
13.4	Reform 2. Haldusmenetluste parandamine	Toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvaheliste hangete algatamine, millega tagatakse hangete läbipaistvus	2. kv	2025	Toodete jagamise lepingu (PSA) rahvusvaheliste hangete algatamine ja avaldamine, milles kasutatakse valitsuse poolt kokku lepitud näidistingimusi. PSA hangete ja lepingute läbipaistvus on tagatud avatud juurdepääsuga nende tingimustele.
13.5	Reform 2. Haldusmenetluste parandamine	Aluspinnase kasutajate uuendatud e-kabineti loomine	1. kv	2025	Toimib aluspinnase kasutajate täiustatud e-kabinet, millel on täiendavad funktsioonid juurdepääsuks aluspinnase kasutamise erilubade riiklikule registrile, mis võimaldab taotleda ja saada e-litsentse (väljavõtte registrist) ning anda juurdepääsu digitaalsetele geoloogilistele andmetele.

13.6	Reform 3. Moodsate kaevandamistehnoloogiate kasutamine ja Ukraina integreerimine tänapäevastesse töötlemise väärtusahelatesse	Keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalast aruandlust käsitlevate õigusaktidega seotud uuringu avaldamine	4. kv	2025	Uuringu heakskiitmine ja avaldamine, milles hinnatakse kaevandussektori keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalast aruandlust käsitlevaid kehtivaid õigusakte ja esitatakse soovitusi selle kohta, milliseid seadusandlikke lünki tuleb käsitleda.
------	--	---	----------	------	---

C.14. DIGIPÖÖRE

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on toetada Ukraina digipööret. Samuti keskendutakse selles küberturvalisuse tugevdamisele.

Reform 1. Turvaline ja tõhus digitaristu

Reformi eesmärk on tugevdada küberturvalisust digipöörde protsessis.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu resolutsioon, milles määratletakse Ukrainas kasutada lubatud raadiotehnoloogiad. Teiseks jõustuvad mitmed küberturvalisust käsitlevad õigusaktid, et tagada kooskõla võrgu- ja infoturbe ning küberturvalisuse 2. direktiivi raamistikuga, sillutades ühtlasi teed ELi 5G küberturvalisuse meetmepaketi rakendamisele.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 1. kvartaliks.

Reform 2. Avalike teenuste digitaliseerimine

Reformi eesmärk on lihtsustada digitaliseerimise kaudu riigi ja kodanike vahelist suhtlust.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu tegevuskava aastani 2026 kõige levinumate avalike teenuste digitaliseerimiseks mitmes valdkonnas. Teiseks võetakse vastu õigusakt e-identimise süsteemide toetamise kohta, mis on kooskõlas eIDASe määruse ja ELi standarditega.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/invest eering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava		Vahe-eesmärgi kirjeldus
14.1	Reform 1. Turvaline ja tõhus digitaristu	Ukrainas raadiospektri eraldamise ja kasutamise muudetud kava vastuvõtmine	1. kv	2025	Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni (millega muudetakse Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni raadiospektri eraldamise ja kasutamise kava heakskiitmise kohta) vastuvõtmine. Resolutsioonis määratakse kindlaks Ukrainas kasutatavad raadiotehnoloogiad, sealhulgas nende raadiosagedusalad ja -teenused, millele need vastavad, nende arendamise ja kasutamise lõpetamise tingimused, Ukrainas kasutusele võetavate perspektiivikate raadiotehnoloogiate loetelu koos nende raadiosagedusalade ja -teenustega, millele need vastavad, ning nende rakendamise tingimused kooskõlas ELi õigustikuga.
14.2	Reform 1. Turvaline ja tõhus digitaristu	Riigi teaberessursside ja elutähtsa teabetaristu küberturvalisuse alase suutlikkuse tugevdamist käsitlevate õigusaktide jõustumine	1. kv	2025	Vastavate õigusaktide jõustumine, et tagada kooskõla võrgu- ja infoturbe ning küberturvalisuse 2. direktiivi raamistikuga (nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2555, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148). Õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – selliste meetmete kohustusliku rakendamise reguleerimine, mille eesmärk on luua asjakohane õigusraamistik meetmete rakendamiseks, et ennetada, avastada ja tõkestada Venemaa Föderatsiooni Ukraina-vastase sõja kontekstis küberruumis agressiooniakte; – riiklike teaberessursside ja elutähtsa teabetaristu küberrünnete vastase kaitse taseme tõstmine; – küberturvalisuse ja teabekaitse valdkonna õigusraamistiku parandamine, et tugevdada riikliku küberturvalisuse süsteemi suutlikkust võitlemisel küberohtude vastu.
14.3	Reform 2. Avalike teenuste digitaliseerimine	Avalike teenuste digitaliseerimise tegevuskava aastani 2026 vastuvõtmine	1. kv	2025	Avalike teenuste digitaliseerimiskava aastani 2026 heakskiitmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Tegevuskavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – taastamine; – haridus; – tervishoid;

					– teenused veteranidele; – teenused sõjaväelastele; – tolliküsimused; – e-sotsiaalvaldkond.
14.4	Reform 2. Avalike teenuste digitaliseerimine	eIDASE määrusega vastavusse viidud e- identimise süsteemi toetava õigusakti jõustumine	2. kv	2026	Ukraina ministrite kabineti õigusakti vastuvõtmine selliste e-identimise süsteemide toetamise kohta, mis on kooskõlas eIDASE määruse ja ELi standarditega. Õigusaktiga kiidetakse heaks määrus ühtse e-identimise süsteemi kohta (Ukraina e-identimise ja elektrooniliste usaldusteenuste seaduse artikli 15–3 kolmas osa). Integreeritud e-identimise süsteemi peamised ülesanded on muu hulgas: – tänapäevase e-identimise taristu loomine Ukrainas ja selle kestliku arengu tagamine; – e-identimise vahendite, e-identimise vahesõlmede ja e-identimise süsteemide koostalitlusvõime (tehnoloogilise ühilduvuse) tagamine; – süsteemis töödeldavate teaberessursside kaitse.

C.15. ROHEPÖÖRE JA KESKKONNAKAITSE

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

Käesoleva peatüki eesmärk on edendada Ukraina rohepööret, toetades CO₂ heite vähendamist ning tugevdades vastupanuvõimet keskkonna- ja kliimamuutustele.

Reform 1. Tööstussaaete ennetamine, vähendamine ja kontroll

Reformi eesmärk on tegeleda keskkonnareostusega, et tagada kodanike põhiseaduslik õigus ohutule keskkonnale.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb selliste õigusaktide jõustumises, mille eesmärk on vältida, vähendada ja kontrollida tööstussaaetet, ja sätete osalises kohaldamises. Vahe-eesmärgi raames võetakse kasutusele tööstussaaete lubade andmise ja kontrolli integreeritud lähenemisviisid, mis põhinevad parimate olemasolevate tehnoloogiate ja juhtimismeetodite rakendamisel kooskõlas asjakohaste ELi õigusaktidega.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 3. kvartaliks.

Reform 2. Kliimapoliitika

Reformi eesmärk on luua kliimajuhtimise struktuur ning asjakohane mehhanism Ukraina riikliku poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks kliimamuutuste valdkonnas.

Reform koosneb kolmest vahe-eesmärgist. Esiteks jõustuvad uued õigusaktid, millega kehtestatakse Ukraina riikliku kliimapoliitika aluspõhimõtted. Teiseks võetakse vastu resolutsioon osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu kohta. Kolmandaks võetakse vastu Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kliimakokkuleppesse.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 4. kvartaliks.

Reform 3. CO₂ hinnastamise turumehhanismid

Reformi eesmärk on edendada CO₂ hinnastamise turumehhanismide väljatöötamist.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võetakse vastu riikliku heitkogustega kauplemise süsteemi väljatöötamise tegevuskava. Teiseks jätkab Ukraina teatavate eranditega oma kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi rakendamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2025. aasta 2. kvartaliks.

Reform 4. Loodusvarade taastamine ja säilitamine

Reformi eesmärk on vähendada raadamist ja metsade degradeerumist.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb selliste õigusaktide jõustumises, millega reguleeritakse raadamist ja metsade degradeerumist põhjustada võiva puidu ja muude kaupade päritolu kestlikkuse kinnitamist.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 2. kvartaliks.

Reform 5. Ringmajanduse laiendamine

Reformi eesmärk on rakendada ringmajanduse ja jäätmekäitluse põhimõtteid.

Reform koosneb kahest vahe-eesmärgist. Esiteks võtab Ukraina vastu ringmajanduse põhimõtete rakendamise strateegia ja tegevuskava selle rakendamiseks. Teiseks võetakse vastu riiklik jäätmekava.

Reform peaks jõudma lõpule 2026. aasta 1. kvartaliks.

Reform 6. Keskkonnamõju hindamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine

Reformi eesmärk on edendada keskkonnakaitset, muutes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeskirjad selgemaks.

Reform koosneb ühest vahe-eesmärgist. See seisneb kontseptsioonikirjelduse avaldamises, milles määratakse kindlaks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeskirjades tehtavate erandite ulatus.

Reform peaks jõudma lõpule 2024. aasta 3. kvartaliks.

2. Vahe-eesmärkide loend ja rakendamise ajakava

Nr	Reform/investeering	Vahe-eesmärgi nimetus	Ajakava	Vahe-eesmärgi kirjeldus
15.1	Reform 1. Tööstussaaete ennetamine, vähendamine ja kontroll	Tööstussaaete ennetamist, vähendamist ja kontrolli käsitlevate õigusaktide jõustumine sätete osalise kohaldamisega	3. kv 2024	Ukraina seaduse jõustumine kodanike põhiseadusliku õiguse tagamise kohta eluks ja terviseks ohutule keskkonnale ning sätete osaline kohaldamine. Määrused tuleb vastu võtta 12 kuu jooksul ning mõned sätted parimate võimalike tehnoloogiate ja juhtimismeetodite tulemuste kohaldamise kohta nelja aasta jooksul pärast sõjaseisukorra lõpetamist, välja arvatud esimest korda kasutusele võetavate kaitiste puhul. Seaduse eesmärk on tööstussaaete vältimine, vähendamine ja kontroll ning sellega kehtestatakse tööstussaaete lubade andmise ja kontrolli integreeritud lähenemisviisid, mis põhinevad parima võimaliku tehnoloogia ja juhtimismeetodite kasutamisel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiviga 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud).
15.2	Reform 2. Kliimapolitiitika	Riiklikku kliimapolitiitikat käsitlevate õigusaktide jõustumine	1. kv 2025	Ukraina riikliku kliimapolitiitika aluspõhimõtete seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – riikliku kliimapolitiitika eesmärgid ja aluspõhimõtted; – kliimamuutuste valdkonna juhtorganid; – kliimamuutuste valdkonna strateegiline planeerimine; – kliimaeesmärkide saavutamise mehhanismid ja vahendid; – riiklik raamistik kliimamuutuste valdkonna poliitika ja meetmete rakendamise jälgimiseks ja prognooside koostamiseks; – kliimamuutuste ja osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu; – kasvuhoonegaaside inimtekkeliste heitkoguste ja neeldumise riiklik inventuurisüsteem; – rahvusvaheline koostöö kliimamuutuste valdkonnas.

15.3	Reform 2. Kliimapoliitika	Kliimamuutuste ja osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine	4. kv	2025	Kliimamuutuste ja osoonikihi säilitamise teadus- ja ekspertnõukogu käsitleva määruse heakskiitmis käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Resolutsioonis keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) aruannetes tehtud teaduslike järelduste ning teaduslike kliimaandmete ja -teabe arvessevõtmine, eelkõige Ukraina kohta; – teadusliku ja eksperdiabi pakkumine ning ettepanekute esitamine, sealhulgas aruannete koostamine kliimaeesmärkide, -poliitika ja -meetmete kohta, nende rakendamise jälgimine ja prognooside koostamine kliimamuutuste valdkonnas ning selle jälgimine, et eesmärgid, poliitika ja meetmed vastaksid Ukraina rahvusvahelistele kohustustele; – teaduslike saavutuste vahetamise edendamine modelleerimise, seire, tipptasemel teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, et vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada sidujates neeldumist; – kliimaeesmärkide saavutamise viiside ja vahendite teaduslik põhjendamine; – kliimamuutustest ja nende tagajärgedest teavitamine, teadlikkuse suurendamine ja harimine ning teadusasutuste vahelise dialoogi ja koostöö arendamine kliimamuutuste küsimustes; – nimetatud nõukogu sõltumatuse tagatised kõigis tema menetlustes; – nimetatud nõukogu mitmekesine ja teaduslikult asjakohane koosseis.
15.4	Reform 2. Kliimapoliitika	Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse	3. kv	2025	Võetakse vastu Ukraina ministrite kabineti määrus, millega kiidetakse heaks Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse. Riiklikult kindlaksmääratud panus keskendub järgmistele peamistele valdkondadele: – kõrgem heitkoguste vähendamise eesmärk kui Ukraina praeguses riiklikult kindlaksmääratud panuses; – võrdlusaasta kehtestamine kasvuhoonegaaside allikatest pärit heitkoguste ja nende sidujate arvutamiseks; – kavandatud meetmete rakendamise kestus ja/või ajavahemikud;

					– kohaldamisalasse kuuluvate ja hõlmatud majandussektorid ja kasvuhoonegaasid; – protsesside kavandamine, kasutatavad eeldused ja metodoloogilised lähenemisviisid, sealhulgas kasvuhoonegaaside inimtekkeliste heitkoguste ja neeldumise hindamiseks ja arvestamiseks; – riiklikult kindlaksmääratud panuse õigluse ja ambitsioonikuse põhjendus, võttes arvesse riiklikke olusid; – panus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni eesmärgi saavutamisse ning kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramisesse / sidujate arvu suurendamisse kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni artiklis 2 sätestatud eesmärgiga. Ukraina teine riiklikult kindlaksmääratud panus Pariisi kokkuleppesse on ambitsioonikam kui praegune ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panus.
15.5	Reform 3. CO ₂ hinnastamise turumehhanismid	Riikliku heitkogustega kauplemise süsteemi loomise tegevuskava vastuvõtmine	1. kv	2025	Riikliku kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi loomise tegevuskava heakskiitmis käsitleva Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine. Tegevuskava vastuvõtmine tagab järgmiste üksikasjade kindlaksmääramise: – heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamise etapid; – etappide ajakavad; – vajalik taristu; – organisatsioonilised meetmed.
15.6	Reform 3. CO ₂ hinnastamise turumehhanismid	Kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi (MRV) tegevuse jätkamine	2. kv	2025	Kohustusliku seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi töö jätkumine olemasolevate õigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate rajatiste puhul, välja arvatud rajatised, mida ei kontrollita, mis on hävitatud või mis asuvad ajutiselt okupeeritud territooriumil või mis on ametlikult teatanud tootmise peatamisest.
15.7	Reform 4. Loodusvarade taastamine ja	Raadamise ja metsade degradeerumise vähendamist käsitleva seaduse jõustumine	2. kv	2026	Ukraina seaduse jõustumine, millega reguleeritakse raadamist ja metsade degradeerumist põhjustada võiva puidu ja muude kaupade päritolu kestlikkuse kinnitamist. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele

	säilitamine				valdkondadele: – elektroonilise puiduarvestuse kasutamise laiendamine, mis tagab puidu liikumise jälgimise ning puidu ja puittoodete õiguspärase päritolu kinnitamise; – puittoodete sertifitseerimissüsteemi kehtestamise ja olemasoleva puidust valmistatud toodete sertifitseerimissüsteemi kõikidele puiduga kauplemise toimingutele laiendamise tagamine; – kaubeldava puidu, sealhulgas puittoodete päritolu kinnitamise nõuete kehtestamine.
15.8	Reform 5. Ringmajanduse laiendamine	Ringmajanduse põhimõtete rakendamise strateegia ja selle tegevuskava vastuvõtmine	1. kv	2026	Ringmajanduse põhimõtete rakendamise strateegia ja selle rakendamise tegevuskava vastuvõtmine Ukraina ministrite kabinetis. Strateegias nimetatakse ringmajandusele ülemineku võimalused ja mõju Ukrainas 5–10 eelnevalt valitud prioriteetsel sektoril ja väärtusahelal, näiteks jäätmed, tekstiil, plast, akud, elektroonika, põllumajandus, ehitus ja remont ning metallid ja mineraalid.
15.9	Reform 5. Ringmajanduse laiendamine	Riikliku jäätmekava aastani 2033 vastuvõtmine	1. kv	2026	Riikliku jäätmekava aastani 2033 vastuvõtmist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Riiklikus jäätmekavas keskendutakse järgmistele peamistele valdkondadele: – kodumajapidamisjäätmekäitlus; – ohtlike jäätmekäitlus; – taristuvajadused; – tegevuskava majandusliku ja rahalise jätkusuutlikkuse analüüs; – majandushoobade rakendamine jäätmekäitluse parandamiseks; – jäätmekäitluse seire ja kontroll; – jäätmekäitluse strateegiline planeerimine Ukrainas; – jäätmekäitluse rakendamine piirkondlikul tasandil.
15.10	Reform 6. Keskkonnamõju hindamine ja keskkonnamõju	Kontseptsioonidokumendi väljatöötamine, milles määratakse kindlaks keskkonnamõju hindamise ja	3. kv	2024	Pärast avalikke konsultatsioone sidusrühmadega, mille käigus määratakse kindlaks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeskirjadest tehtavate erandite ulatus, koostatakse kontseptsioonidokument ja avaldatakse see keskkonnakaitse ja loodusvarade

	strateegiline hindamine	keskkonnamõju strateegilise hindamise eeskirjadest kõrvalekaldumise ulatus		ministeeriumi ametlikul veebisaidil. Kontseptsioonidokument sisaldab teavet: – organi kohta, kes määrab kindlaks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustustest tehtavate erandite ulatuse; – objektide kirjeldus ja igal konkreetsel juhul selgitus, miks need kuuluvad erandi kohaldamisalasse; – erandite ulatuse põhjendus; – erandite tegemise ajalised piirangud.
--	-------------------------	--	--	---